...ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 33 (11009) | 1966 оной февралиин 9, среда | Сэн 2 мүнгэн

ТАСС-ай мэдээсэл

«ЛУНА-9» СТАНЦИТАЙ РАДИО-ХОЛБООНОЙ ҮШӨӨ НЭГЭ СЕАНС ХЭГДЭЭ

«Луна-9» гэжэ автомат станциин туһаламжаар һарые шэнжэлхэ программа амжалтатайгаар дүүрээ гэжэ хэблэлээр мэдээсэгдээ һэн.

Гэхэтэй хамта, борт дээрэхи электрын элшэ хүсэнэй зарим тэды нөөсын үлэһые харaадаа абажа, «Луна-9» станцитай Москвагай сагаар февралиин 6-най 23 саг 37 минутада радио-холбооной нэмэлтэ сеанс 2 часай турша соо үнгэргэгдэжэ эхилээ.

Энэ сеансын үедэ онһон түхеэрэлгэнүүдэй хүдэлсые, станциин температурын хэм хэмжээс харуулһан телеметрическэ мэдээнүүд, һарын нюур талын зарим участогуудай дахинаа дабтагдаһан телевизионно дүрэ зурагууд абтаа.

Борт дээрэхи электрын элшэ хүсэнэй бүхы нөөсэ һүүлэй сеансын үедэ сүм гаргашалагдаа. Тиимэһээ «Луна-9» гэжэ автомат станцитай саашанхи радио-холбоон болюулагдаа.

«Луна-9» станцитай 8 час 5 минутын турша соо радио-холбооной 7 сеанс үнгэргэгдөө.

Һарын нюур талын телевизионно һонин дүрэ зурагууд, шэнжэлгын мэдээнүүд тайлбарилагдажа, шалгагдаха байна.

Эдэ шэнжэлгэнүүдэй үрэ дүн хэблэлдэ тунхаглагдаха.

СОВЕТ АРАДАЙ ТҮҮХЭТЭ ГАБЬЯА

Гадаадын оронуудhaа абтаһан амаршалганууд

Һара дээрэ совет автомат станциие амжалтатай һайнаар буулгаһан СССР-эй түүхэтэ гүйлалтые бүхы дэлхэй амаршалан тэмдэглэнэ. Энээнтэй дашарамдуулан, Л. И. Брежневэй, Н. В. Подгорнын, А. Н. Косыгинай нэрэ дээрэ гадаадын оронуудай гүрэнэй ба политическэ ажал ябуулагшадһаа телеграммануул абтажа үргэлжэлһөөр.

Хүн түрэлтэнэй хүгжэлтэ дэбжэлтын аша туһада, замбуулиниие шэнжэлгын хэрэгтэ амжалта туйлаһан Советскэ Союзые амаршалһан, саашадаа амжалта туйлахые хүсэһэн телеграмманууд: Болгариин Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Тодор Живков, НРБ-гэй Арадай суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ Георгий Трайков, Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын Президент Гамаль Абдель Насер, Пакистанай Президент Мохаммед Айюб Хан, Гвинейн Республикын Президент Ахмед Секу Туре, Алжирай Арадай-Демократическа Республикын Революционно Соведэй Түрүүлэгшэ, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Хуари Бумедьен болон бусад тушаалтадһаа ерээ.

(ТАСС).

ҮБЭЛЖЭЛГЫН ШИИДХЭХЫ ҮЕ

Малай үбэлжэлгын гурбан һара ...эрбэ. Энэ үедэ республикын ...хоз, совхозуудта хэдэн зуу ...ган тугал, хурьга, норшоон...уд абтаба. Үбһэ тэжээл хо...дожо, малай хүшэ тамир за... газарта һуларжа захалаа. ...гэжэ үбэлжэлгын эгээл ха...усалгатай, шиидхэхы үе ерэбэ.

Февраль һарада—үбэлэй һүүл...н һарада малайнгаа тамир ...уулхагүйн түлөө тэмсэхэһээ ...мүн ашаг шэмыень алдаха...й, илангаяа һү ехээр һааха зо...о табигдана. Эдэ бүгэдые һайса ...эжэ, малшадай дунда эмхидхэ..., ойлгууламжын хүдэлмэри ...лдосотойгоор ябуулжа, социа... мүрысөө аша үрэтэйгөөр эм...эһэн ажахынуудта үбэлжэл...ые урагшатайгаар үнгэргэгдэ..., малайшье ашаг шэмэ урда ...эйхиһээ доошоо ороогүй бай... юм. Тиин нэгэ адли байдалда ...гаад лэ, малаа үхэл гарзада ...улжа, һү һааляа алдажа бай...н ажахынууд, гүүртэ, отара... али олон ушарна.

...эшээ болгон Бэшүүрэй аймаг... «Дружба», Калининай нэрэм...э колхозуудые абажа харая. ...ушынь колхоздо (түрүүлэг...ь нүхэр Юмсунов) малай ...жэлгэ эмхитэйгээр үнгэржэ ...йна. Мүнөө эндэ 5 мянгаад ...рьган абтажа, тобир һайнаар ...жүүлэгдэнэ. Колхозой Елань... отделениин хонишод 2100 ...рьга абаха түсэбөө дүүргэхэ ...элөө. Хонишон Даба Номляков ...н хонин бүриһөө 90 гаран ...рьга абаад байна. Эхэ хонид ...э һайнаар харууһалагдана, ...элүүлэгдэнэ. Үдэртэ хонин бү... 600 грамм үбһэ, 1 килограмм ..., 200 грамм өөбөс эдюул...гээ хажуугаар ойһоо нарһа... шэлбүүһэ зөөжэ, хонидтоо ...ран соонь үгэнэ. Үхэр, хонид ...ээн уһаар хангагданхай. Мал... социалис мүрысөөнэй дүн ... бүридэ согсологдожо, хони, ...рьгадаа гарзада оруулаагүй хо...шодой бригадануудта эрье хо... шан барюулагдана. Зүгөөр ...ршэ оршодог Калининай нэрэм...тэ колхоздо тад ондоо байдал ...эшэнэ. Энэ колхозой правлени ...нишодой үнгэрһэн жэлэй дүн ...лхоодоо, мүрысөөнэй гүримай ...ор хүртэхэ нэмэлтэ түлөөһы... малшадтаа үгөөгүй байшоо. ...эшэнь, хонишон Конон, Фетис ...овтан нэмэлтэ түлбэридэ 12 ...рьга абаха байһан аад, тэрэнь ...нөөшье хүрэтэр үгтэнэгүй. ...лхозой хүтэлбэрилэгшэд, зоо...мэргэжэлтэд фермэ дээгүүр ябахадаа, эмхидхэлэй хүдэлмэри биратай ябуулнагүй, малшадта шанга эрилтэ табинагүй. Энэл ушарһаа боложо, түс ажахыда тугал, хурьганууд олоороо үхэл гарзада орожо байна. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Митынов эдэ бүгэдые мэдэжэ, хаража байбашье, зохихо хэмжээ абанагүй.

Энэ жэлдэ Хориин аймаг үбһэ тэжээлээр хомор байбашье, олон бэрхэ малшадай оролдолго хэшээлэй ашаар, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй малшадта бодото туһаламжа хүргэдэг болоһоной ашаар үбэлжэлгэ урда урдынхиһаа эмхитэйгээр ябуулагдажа байнхай. Аймагай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд арадай хиагшадай хабаадалгатайгаар малай үбэлжэлгын ябасые хаа хаанагүй шалгажа байна. Тиихэдэнь дутуу дундануул олон ушарба. Жэшээнь, Анаагай совхозой 5-дахи отделениин (эрхилэгшэнь нүхэр Белоусов) һаалиин фермэдэ үнгэрһэн январь һарада 14 тугал абтажа, тэрэнэйнь 4-ниинь гарзалаа. Эндэ үнеэдэй тамир һуларжа, һэбхи һула түл абтана. Хулһа, ожорһо, хагда суглуулжа тэрэнээ хэршээд, гидролизно аргаар бүйлуулжа малдаа үгэхын орондо, амарыень хараад лэ, зелёнкоёо хэршэжэ үгөөд, малдаа ондоо юумэ эдюулнэгүй. Энэ ушарһаа үнеэдэй һү шамэшье өөдэлнэгүй. Мүн энэ совхозой 3-дахи отделениин отаранuудта үбһэ тэжээлэй хомор байбашье һаа, ядахын сагта нарһанай шэлбүүһэ асаржа үгэхэ хүдэлмэри мартагданхай.

Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой Елокско отделениин (эрхилэгшэнь нүхэр Томилов) һаалиин фермэдэ малай харууһалга, эдеэлүүлгэ тон муу. Мал адуулагшад нэрэтэй колхознигууд Демин, Шедин болон бусад һаалишадта үнеэдээ эдеэлүүлхэдэнь туһалхын орондо архи уужархёод, һогтуу ябажа байха юм. Тиин эдэ малшадта колхозой правлени мүнөө хүрэтэр шанга эрилтэ табяагүй, зэмэ амсуулаагүй байһаар. Һаалишадай байдалда хэншье һанаагаа зобоногүй. Зүгөөр хэдэн һаалишадынь түлөө залһагүй болошоод, хэдэн хоног хүйтэн гэртэ һууна. Фермэ дээрэнь улаан булангай гэр бии аад, тэрэнь хододо суургалаатай байдаг. Һаалишадай саг зуура орожо дулаасаха, хөөрэлдэхэ газар байхагүй.

Иимэрхүү дутагдалнуудай олон байһан дээрэһээл республикын колхоз, совхозууд үнгэрһэн январь һарада пёдондоной энэ үеыньхиһөө һү бага һааһан, хоёр дахин шахуу олон түл үхэл гарзада оруулһан байна бшуу. Энэмнай мүнөө сагай эрилтэ, зорилготой эрид зүришэлдэнэ.

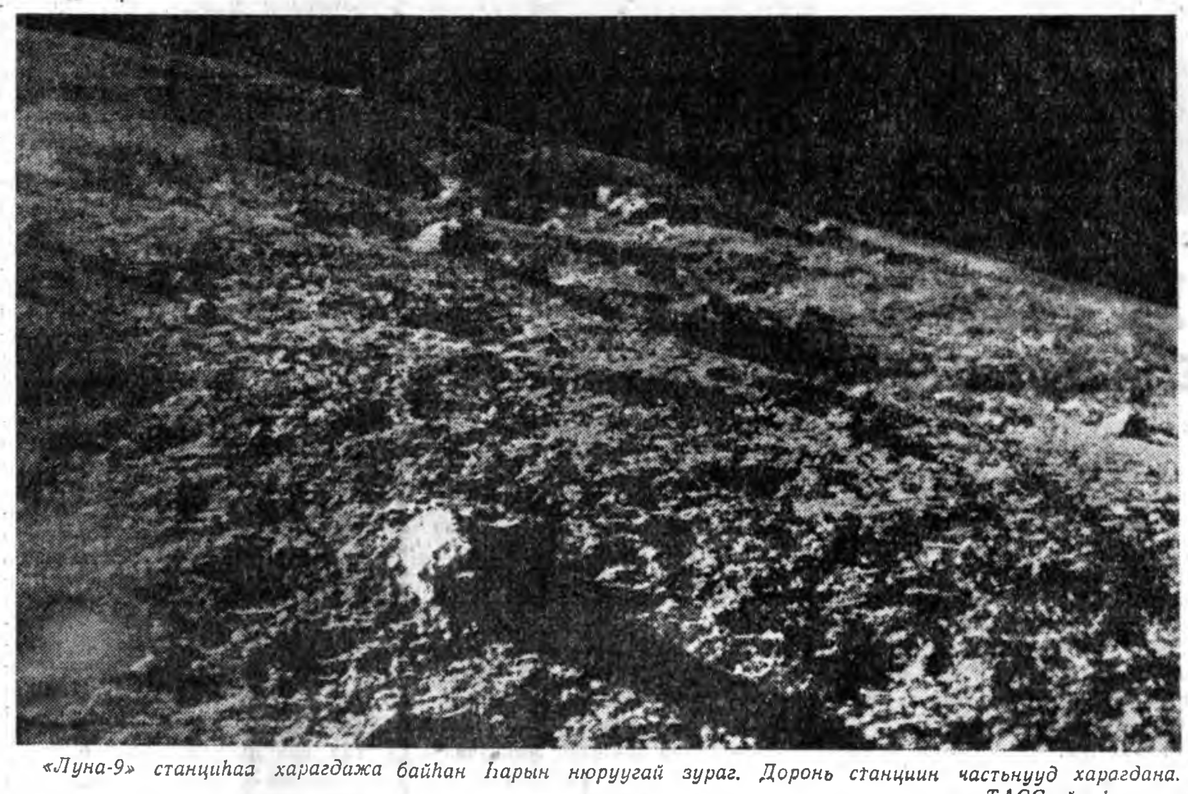
КПСС-эй ээлжээтэ XXIII съездые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаха, совет наука, техникын толотомо илалтануудаар—«Луна-9» гэжэ автоматическа станциин һарада буугаад, тэндэһээ дамжуулга хэжэ байһан баяр баясхаланта сагта эдэ бүхы дутагдалнуудые тэсэхын аргагүй. Тиимэһээ колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд отара, гүүртэ бүхэниие өөһэдынгөө үдэр бүриин хиналта доро абажа, тэндэхи ажалые эмхидхэхэ, элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые дары усадхаха хэмжээ абаха болоно. Энэ талаар Зэдын аймагай ажахынуудһаа жэшээ абамаар. Эндэхи колхоз, совхоз бүхэндэ эдэбхитэд, нэн түрүүн зоотехнигууд, ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд отара, гүүртэнүүдые хоорондоо хубаарилжа абаад, тэндээ саг үргэлжэ ябажа, малшадта бодото туһаламжа хүргэнэ.

Тэрэшэлэн малай үбэлжэлгын шиидхэхы үеын ороод байхада, малшадай хүдэлмэри ехэ боложо, сүлөө забдагүй байха сагта тэдэнэртэ анхаралтайгаар хандаха, али болохоор туһалха хэрэгтэй болоно. Энээн тушаа Баргажанай аймагай Дэрээпэй һургуулиин һурагшадай эдэбхи үүсхэл һайшаалтай. Энэ һургуулиин һурагшад нарһанай шэлбүүһэ суглуулжа, совхозойнгоо эхэ хонидой отарануудта абаашажа үгэнэ.

Үбһэ тэжээлэй хомор болоод байһые хараада абажа, хаа хаанагүй нэмэлтэ тэжээл суглуулха, хулһа ожорһо, бургааһанай набша, мүшэр, шэлбүүһэ хэршэжэ, бүйлуулжа малда үгэхэ арга бүрин хэрэглэгдэхэ ушартай. Бии байгаа тэжээлээ гамтайгаар гаргашалха, үрилтэдэ оруулхагүй гэжэ ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгатай уялга мүн.

Партиин райкомууд, колхоз, совхозуудай партийна, профсоюзна организацинууд малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри оролдосотойгоор ябуулжа, социалис мүрысөө тодорхойгоор эмхидхэжэ, малшадые материальна талаар урмашуулха асуудалнуудта онсо анхарха үүргэтэй.

Нүхэд малшад! Бүхы оролдолго хэшээлээ гаргажа, малайнгаа үбэлжэлгэ эмхитэйгээр үнгэргэжэ, түрэл партиингаа ээлжээтэ съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаял.

«Луна-9» станциhаа харагдажа байhан hарын нюрuугай зураг. Доронь станциин частьнууд харагдана.
ТАСС-ай фото.

НАУКАНУУДАЙ АКАДЕМИИН ЖЭЛЭЙ СУГЛААН

МОСКВА, февралиин 7. (ТАСС-ай корр.). Мүнөөдэр Эрдэмтэдэй байшан соо нээгдэһэн СССР-эй Наукануудай академиин жэлэй хүдэлмэриин дүн гаргаха хамтын суглаан эрдэм ухаанай түүхэдэхи онсо гайхамшаг туйлалтые—һара дээрэ совет автомат станциин дорьбоогүйгөөр бууһые, Газар дэлхэйн хани бологшо һара дээрэһээ түрүүшын дүрэ зурагуудай сэхэ дамжуулагдаһые тэмдэглэбэ.

Совет эрдэм ухаанай илалта амжалтануудта зорюулагдаһан энэ суглаае СССР-эй Наукануудай академиин президент академик М. В. Келдыш нээбэ.

Вьетнам арадай илахань лабтай!

МОСКВА, февралиин 7. (ТАСС-ай корр.). Тэмсэн бодоһон вьетнам арадтай «Красный пролетарий» заводой хүдэлмэришэд, алба хаагшадай һаналаа нэгэдэн талархалгын митинг мүнөөдэр болобо. Тиихэдээ «Вьетнамда эсэргүү США-гай ээрхэг муухай ябуулгые болюулгаха!», «Эрэлхэг зоригто вьетнам арад, шамтай хамтабди!» гэһэн лозунгнууд дэлгэгдээ.

Митингдэ хабаадагшад сүлөөдэ дуратай вьетнам арадые үнэн зүрхэнһөө дэмжэһэн тогтоол нэгэн дуугаар баталан абаба.

«Луна-9» станциhаа харагдажа байhан hарын нюрuугай зураг. Зурагай зүүн талада дээшээ зүргашаа —антеннэ, баруун талынхинь—hарын нюруу гэрэлтүүлэн хараха хоёр «самсаалтай» толи гэрэл.
ТАСС-ай фото.

КПСС-эй XXIII СЪЕЗДЫЕ УГТУУЛАН

ҮНДЭР УРГАСА МИРАЛХА

Манай Хэжэнгын совхозой фермэдэ 4-дэхи жэлээ хүдэлдэг, дүршэлтэй болоһон луговодууд Гылыков Дондок Жамсаранов Жана гэжэ хоёр үбгэд бии. Эдэнэр жэл бүхэндэ газар уһалалгада ябажа, муу бэшэ ургаса хуряажа абадаг. Үнгэрһэн жэлэй дүнгөөр нүхэр Гылыков Дондок «Районой чемпион» гэжэ луговодой түрүү нэрэ зэргэдэ ба үнэтэ шанда хүртэһэн байна. Үнгэрһэн жэлдэ заагдаһан Хуурай гэжэ газарта 130 гектар сабшалан дээрэһээ дунда зэргээр 16 центнер ба утэгжүүлэгдэһэн 5 га газарһаа 30-аад центнер үбһэ абаһан юм. Эдэ хоёр намарһаа эхилжэ булаг халяажа ба хахаажа, хамтадаа 2600 кубическа метр мульһэ тогтоогоод байна. Мүн 800 тонно хониной шэбхэ сабшалан дээрээ зөөгөөд байнхай.

Х. ЖАМСАРАНОВ,
4-дэхи фермын партийна организациин секретарь.

ХУРЬГАД «АДХАРНА»

Мүнөөдөө Баргажанай Аргадын совхозой хонишод Г. Цыремпилов, Вл. Дондупов, П. Хобраковой даадаг отарануудта эртын хурьгад абтажа эхилбэ. Дурсагдагша отарын хонид хүсэ шадалаар яһала һайн. Эндэхид хонидтоо витамин элбэгтэй тэжээл—шэлбүүһэ дуран соонь эдюулжэ байдаг. Абтаһан хурьгадынь өөдэргэн, гарзагүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна.

Л. ЦЫРЕТОРОВ.

КПСС-эй ОБЛАСТНОЙ XXV ПАРТКОНФЕРЕНЦИ

ЗОРИЛГО ТОДОРХОЙ, БЭЕЛҮҮЛХЭ ХЭРЭГТЭЙ

...гэлдэр областной партийна конференци үглөөнэй 9 сагэхилжэ, хүдэлмэреэ үргэлжүлөө. Конференциин түрүүлээр һууһан нүхэр **Н. Е. Мед...** эдир пионернүүдэй конференциин делегадуудые амаршалһан тухай мэдээсэбэ. ...үедэ аха нүхэдэйнгөө хэйһан ажал хэрэгые халан ...жэлүүлхэ эдир багашуул ...тугуудаа барин, барабан ...н зэдэлээн доро һубарил... орожо, зэргэ жагсана. Деле... хүл дээрээ бодожо, үни... альга ташалгаар пионер...ые угтана. Тэдэнэй ирагуу ... амаршалгын үгэнүүд ...ай ордониие сууряатуулна.

Үглөөнэй заседани КПСС-эй ...мой, областной шалгалтын ...ссиин хэһэн тоосоото элид...үүдые зүбшэн хэлсэлгээр ...ээ. Нэн түрүүлэн Буряадай ... зохёолшодой правлениин ...үүлэгшэ **Н. Г. Дамдинов** три...а тарана. Нүхэр Дамдинов ...ублликын уран зохёолшодой ... тушаа, ерэхэ үедэ бэелүүл... зорилгонууд тушаа дэлгэрэн... тоггобо. Улаан-Үдын Ле... орденто локомотив-вагон ...барилтын заводой инструмен...ьна цехэй хүдэлмэришэн **Г. Курочкин** үгэ абана. Тэрэ... удаа КПСС-эй Мухар-Шэбэ... райкомой нэгэдэхи секре...рь нүхэр **Н. И. Малыгин**, Сэ...ын аймагай Карл Марксын ...мжэтэ колхозой һаалишан, ...ртийна эхин организациин сек...рь нүхэр **Р. Балданова**, обл...офсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр **С. Асеев** гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Конференциин делегадуудые ...айгалиин сэрэгэй округой коммунистнуудай, бүхы сэрэгшэдэй үмэнэһөө түс округой Сэрэгэй соведэй гэшүүн нүхэр **И. Н. Лебедевич** халуунаар амаршална. Тиихэ зуураа, өөһэдынгөө дайшалхы болон политическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхын тулада сэрэгшэдэй амжажа байһан туйлалтанууд тухай хөөрэжэ үгэбэ.

Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **А. А. Шатов** үгэ абажа, гол түлэб газар тарялан ашаг үрэтэйгөөр эрхилхэ асуудалнуудта тогтобо. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **А. У. Хахаловта** үгэ үгтэнэ. Нүхэр Хахалов өөрынгөө үгые Соведүүдэй хүдэлмэри һайжаруулха, республикын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые саашадань улам хүгжөөхэ, тэрэшэлэн хүнүүдые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын асуудалнууд тушаа тогтобо. Партиин Хориин райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Б. Т. Аюров**, республикын хүдөө ажахын министрэй орлогшо **С. Г. Довгань**, КПСС-эй Хойто-Байгалай райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Д. М. Цыренов**, Буряадай барилгын управлениин начальник нүхэр **К. А. Восканянц**, КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр **Д.-Н. Т. Раднаев**, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр **К. Л. Барьядаев** гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Энээгээр элидхэлнүүд тушаа үгэ хэлэлгэн дүүрэбэ. КПСС-эй обкомой хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэл хэһэн партиин обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **А. У. Модогоев** түгэсхэлэй үгэ хэлэһэн байна.

Тоосоото үе соо КПСС-эй обкомой хэһэн хүдэлмэриие хангалтатай гэжэ делегадууд нэгэн дуугаар сэгнэлтэ үгэбэ. Тэрэшэлэн областной партийна организациин шалгалтын комиссиин тоосоое делегадууд баталһан байна. Удаань областной партийна организациин саашадаа бэелүүлхэ зорилгонуудые хараалһан дэлгэрэнгы тогтоол нэгэн дуугаар баталагдан абтаба.

Ингэжэ конференциин үзэмжэдэ табигдаһан түрүүшын асуудалнуудые зэбшэн хэлсэлгэ дүүрэжэ, удаадахи асуудалнуудые шиидхэлгэдэ оробо.

КПСС-эй обкомой, областной партийна организациин шалгалтын комиссиин шэнэ составуудта, партиин XXIII съездын делегадуудта кандидадууд дэбжүүлэгдэжэ, һунгалтань болобо.

Партиин обкомой, областной партийна организациин шалгалтын комиссиин, мүн КПСС-эй XXIII съездын делегадуудай һунгалтые үнгэргэһэн бүридхэлэй комиссиин тогтоолнууд шагнагдажа, бүгэдэндөө нэгэн дуугаар баталагдаба.

Энээгээр областной партийна XXV конференци хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Партийна гимн «Интернационалые» делегадууд хүл дээрээ жагсан дуулабад.

Конференциин делегадууд: (зүүн гарһаа) СМУ-7 предприятиин арматурна цехэй бригадир С. Р. Конов, СМУ-2 предприятиин бригадир А. О. Ахадов, Саянай совхозой луговод С. Д. Гомбоев, Зэдын комбинадай АТХ-гай жолоошон Е. А. Лелетин, Захааминай «Байгал» колхозой һаалиин гүүртые даагша Ж. У. Цыденов, Улаан-Үдын хүүгэдэй 2-дохи больницын врач М. С. Шалтыкова, Хяагтын совхозой парткомой секретарь Н. Д. Хутаков конференциин заседаниин забһарлалгын үедэ. **Ф. Сорокиной** фото.

НАЙМААЛАГШАД МҮРЫСЭНЭ

КПСС-эй XXIII съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэһэн мүрысөөн худалдаа наймаанай болон нийтын эдеэ хоолой хүдэлмэрилэгшэдэй дунда үргэнөөр дэлгэрнэ.

Үнгэрһэн жэлэй һүүлшын квартал соо эхилһэн энэ мүрысөөнэй дүнгүүдые БурАССР-эй Худалдаа наймаанай министерство болон худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обком бүридхэжэ үзэбэ. Тиихэдэнь хэд шалгараа б, ямар һуури, шагнал абааб? Горпищеторгын 44-дэхи магазинайхид (даагшань М. Н. Соловьева, месткомойнь түрүүлэгшэ Л. А. Остахова) эд бараанайнгаа эрьесын түсэбые 105,9 процент дүүргэжэ, социалис мүрысөөнэй, мүн бусадшье талые гүйсэдөөр бэелүүлжэ, нэгэдэхи һуури эзэлбэ. РСФСР-эй Худалдаа наймаанай министерствын болон гүрэнэй худалдаа наймаанай, потребкооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай дамжуулгын Улаан туг мүнгэн шантайгаар хүлеэн абаба.

Ажахын тоосоондо ороһон эдеэ хоолой 2-дохи магазинай филиал—52-дохи магазин (кустын директор В. М. Малышкин, месткомой түрүүлэгшэ Г. А. Арбугаева) хоёрдохи һуурида гараба, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг мүнгэн шантайгаар абаба. Энэ магазин эд бараанайнгаа эрьесын түсэбые 106,7 процент дүүргэһэн, хүн зониие шалгарма һайнаар хангажа шадаһан.

Горпромторгын 25-дахи магазинай коллектив (даагшань А. Г. Первушкина, месткомойнь түрүүлэгшэ В. Н. Бурлакова) гурбадахи һуури эзэлээ.

К. БАРДОНОВ.

АШАНГЫН ҺААЛИШАДАЙ АМЖАЛТА

Ашанга нютагта байражаһан Анаагай совхозой 2-дохи отделениин һаалишад зарлагдаад байһан партиин XXIII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн ажалай вахтада жагсанхай. Отделениин һаалишад һү һааха январиингаа түсэб үлүүлэн дүүргэбэ. Тиигэжэ түсэбһөө гадуур 9 центнер һү тушааһан байна.

Совхозой 1965 оной чемпион Ешиханда Гатапова мүнөө хэнһээшье ехэ һү һаагаад, түрүүлһээр. Тэрэ январьда үнеэн бүриһөө 260 килограмм һү һааһан байха юм. Тиихэдэ Марина Катина үнгэрэгшэ һарада үнеэн болгонһоо 280 килограмм һү һааба.

— Фермын малшад энэ жэлдэ үбһэ тэжээлэй дутамаг, үбэлжэлгын бэрхэшээлтэй байһаниие һайса мэдэнэ. Тиимэһээ үбэлжэлгын үедэ зоотехническэ гурим наринаар сахижа, малайнгаа тэжээл һайнаар, арьбатайгаар гаргашалха,—гэжэ отделениие эрхилэгшэ Матвей Содбоевич Гыргенов хөөрэнэ.

Ашангын һаалишад партиин съездын нээгдэхэһээ арбан хоног урид кварталайнгаа түсэб дүүргэхэ уялгатай.

В. ШЕЗДУЕВ.

Түрэл партиингаа XXIII съездые амжалтатайгаар угтахын тула коммунис ажалай ударник Леонид Белоусов һайнаар ажаллажа байна. Энэ нүхэр арбан жэлэй саада тээ слесарь болохоёо ерэһэн юм. Тэрэнһээ хойшонхи жэлнүүдтэ энэ мэргэжэлдэ һайнаар дүршэжэ, түрүү ажалшадай нэгэн болоо. Нүхэр Белоусов ажалһаа һаатангүйгөөр 9 класс дүүргээ. Мүнөө тэрэ олон янзын мэргэжэлтэй: тракторист, комбайнер, слесарь. Тиимэһээ энэ хүнэй Яруунын совхозой механизаторнуудай дунда эрхим ажалаараа шалгаржа байһаниинь элитэ.

Зураг дээрэ: коммунис ажалай ударник Леонид Белоусов.

З. ВЕСНИНАГАИ фото.

ХОЛЫН МАЛШАН— КОНФЕРЕНЦИИН ДЕЛЕГАТ

Сээжэ дүүрэн сэбэр агаартай, һанаа хангама һарьдаг уулатай, сэдьхэл баясуулма һайн зонтой һарьдаг хангайн һудал зубшан, казаар мориной һайбар соохоно, бэеэ боомэйлүүлэн ябахада һайхан даа. Зуншье болог—тойроод ногоон хибэс дэбдеэтэй, набша намаа сасагтай, наранай элшэ ургалзатай; үбэлшье яба—үндэр хангай түшэгтэй, үнгэ бүриин мангхагтай, үүрэй толон угтамжатай; хабаршье хара—харьяа булаг аршаантай, хадын сэсэг гоёолтотой, адуу малай бэлшээритэй, арьбан дэлтээхэ найдалтай; намаршье тудаг—шаргал торгон хубсартай, шамбай тобир тэнхээтэй, дабхарлаһан далантай, далан залаата арбайтай, дуу залгуулһан хундагатай, дэлижэ нээһэн үүдэтэй, дэмбэрэлтэһэн заяатай:—иимэл юм даа заха холын Захаамин.

Түрүү олон хүнүүдэйнь нэгэн тушаа сэдьхэлээ ханан хөөрэхэ дуран хүрэнэ. Аймагай арбан ажахынуудта ажалша малшад олон юм бэзэ. Теэд Тудхалта нютагай гүрүү нэгэ малшантай танилсуулхые хүсэһэн хүм.

Тудхалта нютаг колхозой түбһөө жараад модоной газарта оршодог юм. Эндэ аймагай саада захын «Байгал» колхозой эбэртэ бодо малай табан гүүртэ, адуун байрладаг, үбэлжэдэг. Тунга ногоон, тунгалаг уһан тухайнь хэлэлтэгүй. Түрүү хүнүүд, тарган малнууд тухайнь асуултагүй, эли. Эдэнэй нэгэн Жүгдэр Ундеевич Цыденов болоно. Хэдэн жэлэй туршада тушаалта ажалаа эрхимээр хэдэг, нютаг нугадаа нэрэтэй солотой болоһон энэ хүн ажал хүдэлмэрээ тааруугаар зохёожо шададаг.

Жүгдэр Цыденов хэдэн жэлэй туршада һубай мал адуулжа Зэдын эхинэй гол хүндынүүдээр нүүдэг байгаа. Харин 1960 ондо колхозой правлени, партийна организаци мяха-һаалиин фермэ түрүүшынхеэ эмхидхэжэ, 81 толгой голодоһондо гараһан үнеэдые даалгаха хүниие оложо ядаад байба. Энэл хаһада Жүгдэрһөөл эрхимлэхэ хүн даб дээрэ һанагдабагүй. Тиигэжэ Жүгдэрые гүүртые даагшаар толилоо һэн.

Тэрэ үбэл, хабартаа бүхы малаа ороондо оруулха хэрэгые онсо шухалада тоолоод, бухануудаа таргалуулха тусхай рацион зохёолгожо шахадаг болобо. Хээлитэһэн үнеэдые бүридхэлдэ абажа, зуһаланда оромсоороо, тунга һайн ногоондо бэлшээдэг болоо һэн. Түрүүшын жэл 81 үнеэнһээ 85 тугал абажа тэнжээгээд, 43 мянган литр һү һааха түсэбөө 1711 литрээр үлүүлһэн байгаа. Хойто жэлынь 85 үнеэнһээ 87 тугал, 48500 литр һү һааба. 1964 ондо 99 үнеэнһээ 100 тугал тэнжээгээ.

1965 оной зун. Хура бороон үдэр бүри алхана. Хаа-яа хүдөөгүүр мүндэршье ороно. Намарай бэлшээри һүрхэй байха янзагүй. Теэд мүндэр зуруул лэ гарадаг ха юм. Хаагуур мүндэр ороогүйб, тэндэл бэлшээри һайн байха гэһэн бодол зосооһоонь һаланагүй. Һанахада, түбэг бии. Теэд энэ уршагһаа гаража боломоор. Иимэл бодолнууд угсаата малшанай бодолые эзэлнэ. Үгы, теэд иимэ ушарнууд али олон болодог байгаа ха юм. Энэ жэлэй онсо байдал бидэниие мухардуулхагүй гээд һанана.

Үбһэ тэжээл али болохоор суглуулжа абаха, үбэл хэрэглэгдэхэ ойрынгоо бэлшээриие намар «нөөсэлхэ», намарай һарануудта малдаа һайн тэнхээ тамир абхуулха—иимэл зорилго урдаа табяад, тэрэнээ түйлажа шадаа юм.

Үнгэрһэн жэл Мижитдоржо эхэнэртэеэ, эндэ хүдэлэлсэдэг һаалишад С. Жамбалов, Г. Жамбалова, М. Базарова гэгшэдтэй 85 үнеэнһээ 100 тугал абажа, 45700 килограмм һү һаажа, түсэбөө мүн лэ 1011 килограммаар үлүүлээ. Улаан-Үдын хүдөө ажахын институтда зоотехнигэй мэргэжэлдэ һуралсадаг Сэсэг басаганиинь зундаа хамһалсадаг юм. Мүн лэ эхэ, эсэгынгээ зааншалаар малда дуратай басаган. Малнуудшье тарган. Һааһан һүнэй өөрын үнэ сэн колхоз доторойхиһоо холо хямда байдаг. Нёдондо жэлшье центнерэй түхэриг гаранаар хямда байгаа. Оролдосотой малшан хямда сэнтэй һү абахын тула үлүү гаргаша хэдэггүй, үбһэ тэжээлээ тон наринаар гаргашалдаг юм. Талха таряа таридаггүй энэ колхоз комбинированна тэжээл худалдан абадаг. Ж. Цыденовэй фермэ тэрээншьегүйгөөр арга хургаа олодог зантай.

Үбһэ хуряалгын үедэ нүхэр Цыденов звено толгойлон гаража, Тудхалтынгаа табан гүүртын үбһэшэдэй партийна эмхиие ударидадаг.

— Нүхэд, тухайлхада, ерэхэ үбэл хүйтэншэгшье, хүшэрхэншье байхал ха. Теэд яахаб. Байгаалиие шарайшалха бэшэ, шарайгаа өөһэдөө «заһаха» ёһотойбди. Заха үзүүр гэлтэгүй. боломоор лэ газартань, аса-асааршье һаань, суглуулжа сомоо һаамнай, үбэлдөө өөхэн байха,..—гээд нүхэдтөө хөөрэхыень дуулаашад олон. Энэнэй ашаар саһа ехэтэй (һарьдагай захада дэншье үлүү) энэ үбэлые һайнаар үнгэргэжэ байна.

Жүгдэр Ундеевич Тудхалтынгаа 20 гаран малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха, ажалайнь ябаса хинажа байха тушаалтай. Партгруппын секретарь энэ уялгаяа мүн лэ һайнаар дүүргэдэг. Али элдэб асуудалнуудай гарахада, колхозой партийна эмхи, правлениин урда табижа, зүб шиидхэбэри гаргуулдаг юм. Тудхалтынгаа Урда Байса, Ондолито, Эшүүнтэ. Боори гэжэ газарнуудай малшадтаа саг үргэлжэ айлшалжа, хөөрэлдэдэг, ажалаарнь һонирходог хадаа ехэ хүндэтэй.

Мяха-һаалиин фермэ даажа абаһан 1960 онһоо хойшо 544 толгой залуу мал тушаагаа. Тэдэнэйнь бэеын шэгнүүр хоёрдохи жэлээ ябажа байхадаа 180—200 килограмм болодог. Сүүдхэ бүридэ толгойн 800—1000 граммаар нэмэдэг юм.

Жүгдэр Ундеевич Цыденовэй эрхилдэг фермэдэ коммунис ажалай фермэ гэһэн нэрэ зэргэ олгогдонхой. Өөртэнь түрүүшүүлэй нэгэндэ энэ хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоһон. Коммунис ёһоор ажалладаг, урагшаа бодолтой, үнэн сэхэ энэ нүхэрэй фермынхид КПСС-эй болохоёо байгаа съездын хүндэлэлдэ социалис уялгануудые абахадаа һү һааха жэлэйнгээ түсэбые ноябриин 1-дэ дүүргэжэ, 100 үнеэнһээ 110 тугал абахабди гэжэ мэдүүлээ. Табан жэлэй түрүүшын һараһаа хэлэһэндээ хүрэнэ. Январь һарын түсэб бүхы талаараа дүүргэгдэө.

Аймагай коммунистнууд һаяхан боложо үнгэрһэн партийна конференци дээрээ Жүгдэр Цыденовые партиин райкомой гэшүүнээр, областной партийна конференцидэ делегадаар нэгэн доро һунгаа юм.

Д. АЮШЕЕВ.

БЭЕ БЭЕДЭЭ ЭРИЛТЭ ТАБИЖА ШАДАНА ГЭЭШЭ ГҮБДИ?

Һүүлэй үедэ, илангаяа КПСС-эй ЦК-гай октябриин, ноябриин Пленумүүдэй һүүлээр коммунистнуудай эдэбхи үүсхэл нилээд хүгжэжэ байһыень элитэ харанабди. Мүнөө энэ хүдэлмэриин түхэл маягынь олошороо, удхань улам гүнзэгырөө.

Тиигээдшье партийна организациин ажабайдалай бурьялан байхын тула тэрэнэй ажал ябуулгада коммунист бүхэн хабаадаха ёһотой һэн гэжэ һанахааршье байдаг. Иигэбэл манай дунда һали боли хүдэлдэг хүнүүд үгы болохо, ниитын даабари хадаа партиин гэшүүнэй хуулита уялга гэжэ тоологдохо ёһотой болоно. Партийна организациин ажал ябуулгые харахада, тэрэнь али зэргэ олон янзын гээшэб. Парти доторой хүдэлмэри, пропаганда ба агитаци, ниитын эмхинүүдые хүтэлбэрилгэ, хүн бүхэн тухай анхаралаа хандуулга гэхэшэлэн бүгэдыень тоолоожо барашагүй. Хэрбээ эдэ олон хүдэлмэриич али нэгыень коммунист бүхэнэй бэедээ даажа абаа һаань, партийна организациин ажал ябуулга эли бодо һайжарха һэн. Өөрынгөө организациин ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадаха гээшэ партиин Уставаар олгогдоһон уялга бшуу.

Партийна организаци өөрынгөө гэшүүдтэ янза бүриин даабаринуудые үгэдэг. Заримыень өөрынгөө ударидагшадаар һунгадаг, нүгөөдүүлынь пропагандист, агитаторнуудаар томилдог, бэшэндэнь ниитын эмхинүүдые даалгадаг, ханын хэблэл харюусуулдаг юм. Партийна организациин даалгаһан даабариие коммунист бүхэн заатал һаа дүүргэхэ ёһотой.

Манай Элхиин авто-заһабарилгын заводой партийна организаци коммунист бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлхэ талаар юу хэдэг бэ гэжэ хөөрэхэ хүсэлэнтэйб. Хэрбээ газаа талаһаань хараха болоо һаа, манай байдал гэмгүй шэнги байдаг. Партийна суглаан саг соогоо үнгэргэгдэдэг, бюрогой заседани ходо болодог, элдэб шухала асуудалнууд суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг, хүнэй хэлэһэн үгэнүүдшье шүүмжэлхы удхатай байдаг, шиидхэбэринүүд абгадаг. Харин гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ, саада талаһаань харабал, партийна организациин ябуулһан хүдэлмэриин шэнжэ түхэл ондоогоор харагдахаяа һанадаг. Заводнай үйлэдбэриингөө түсэб ходо дүүргэжэ шададаггүй, үйлэдбэриин арга боломжонууд гүйсэд дүүрэн хэрэглэгдэдэггүй. Шэнэ, түрүү удхатай юумэнүүд цех болон участогуудта абаһаар нэбтэрүүлэгдээдхихэгүй. Партийна шиидхэбэринүүд хүсэндөө хүргэгдэнгүй үлэдэг. Коммунистнуудшье энээн тухай һаналаа ехэ зободогшьегүй. Теэд «һайжаруулха», «заһаха», «шангалха», «дэлгэрүүлхэ...» гэхэ мэтээр хэлэгдэһэн шиидхэбэринүүдые дүүргэхэньшье бэрхэтэй байдаг.

Сэхынь хэлэхэдэ, олонхи коммунистнууд партийна даабаряа һэшхэлээрээ һайнаар дүүргэдэг. Жэшээнь, коммунист С. И. Федотовой ажал ябуулга анхарал татадаг. Өөрынгөө гол хүдэлмэриин хажуугаар энэ нүхэр ДОСААФ-ай эмхиин хүдэлмэриие хүтэлбэрилдэг, арадай хиналтын цехтэхи бүлэгэй гэшүүн. А. П. Зубакиниие абаад үзэе. Энэмнай заводой ханын газетын редактор, арадай хиналтын заводой бүлэгэй гэшүүн юм. Партиин гэшүүн И. Л. Белов профсоюзай цеховой комитедэй түрүүлэгшэ, профсоюзай завкомой гэшүүн, Г. Г. Тулохонов—хоёр жэлэй политическэ эхин һургуулиин пропагандист. Тиихэдэнь механическа участогай хинагша партиин гэшүүн П. И. Кушнарик өөрынгөө һайн дураар шог ёгтото ханын газетэ гаргажа байдаг. Энээгээрээ голодоһо гаргагшадта амар заяа үзүүлдэггүй. Завод дээрэ боложо байһан дутуу дундануудай хажуугаар һанаа амар алгад гараха арганьгүй ха юм. Энэ нүхэр өөрынгөө коллективэй, үйлэдбэриин хэрэгэй түлөө, партийна организациин үүргын улам дээшэлхын хойноһоо сэдьхэл бодолоо табина гээшэ.

Гэхэтэй хамта хүнүүдые, бүхы коммунистнуудые иимээр хүмүүжүүлхэ хэрэг завод дээрэмнай үргэлжэ һайнаар табигданхай гэхын аргагүй. Зарим хүнүүдэй өөһэдынгөө һайн дураар даабари шэлэн абаад байхадань, тэдээндэ үшөө дээрэһээнь даабари нэмэжэ үгэдэг ушар байха. Харин заримашуул ямаршье даабаригүй байха юм. «Бидэ нормоёо дүүргээ ха юмбибди, манһаа үшөө юун хэрэгтэй юм» гэжэ тэдэнэр бододог. Үнэхөөрөөшье үйлэдбэри дээрээ салин хүлһэнэй түлөө һахы һалаг хүдэлдэг, харин ниитын хэрэг гэбэл, үү татай гэдэг улад бии ха юм даа. Тиимэ хүниие шагнахадань, Хүндэлэлэй самбарта гү, али ажалай алдар солын дэбтэртэ фото-зурагынь няахадань дураа гутахаар байдаг. Юрэдөө, ажал дээрээл нэгэ бага үлүүсэ һайнаар хүдэлжэрхибэл, алдар соло хангагдашадаг жэшээтэй. Һайнаар хүдэлхэ гээшэ совет хүн бүхэнэй хуулита хэрэг гэжэ би һанагшаб. Тиихэдэ коммунист хүнэй харюусалга үшөө ехэ, тэрэ хүн ниитын ажал ябуулгада эдэбхитэйгээр хам оролсохо уялгатай. Хүниие шагнаха, магтахадаа, энэ нүхэр ниитын хэрэгтэ ямараар хандадаг бэ гэжэ хаража үзэгдэдэггүй. Магад, мүнгэнэйл түлөө зарим хүнүүдэй хүдэлдэг байхадань, бидэ тэдээндэ үшөө магтаал соло татана ха юмбибди. Шагналгые хүмүүжүүлхы удха шэнжэтэй болгохо шухала.

ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИЬАА ЕРЭҺЭН БЭШЭГ

Би энэ ушарые һайса хараад, хүнүүдээршье хөөрэлдөөб. Тиихэдээ бидэнэр хүниие ниитын хэрэгтэ дуратайгаар хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэ анхаралаа тон багаар табина гээшэ хабди гэжэ ойлгооб. Энээнһээл боложо, зарим нэгэн хара амяа хараад лэ, «намһаа саагуур, наранһаа наагуур» гэдэг гуримаар ажаллана ха юм. Тэдээндэ хубиинь хэрэг бүтэмжэтэйл һаа, юунэйшье боложо байхада хамаагүй бшуу.

Би партбюрогой гэшүүн хүм. «Коммунист нүхэр Яжинов партийна бюрогой шиидхэбэри хэр дүүргэжэ байнаб, тэрэниие шалга» гэжэ Һая болоһон суглаанай урда тээ парторганизациин секретарь нүхэр Афанасьев даабари үгөө һэн. Би Яжиновайда ошобоб, ерэһэн хэрэгээ хэлэбэб. Харин тэрэмни үнөөхи даабари тухайгаа «хамартаашье хабшаагүй» байба. Заводой түсэблэлгын таһагай начальник тушаалтай хүн хадань КПСС-эй ЦК-гай сентябриин Пленумэй матерьялнуудые нэгэ цехэй хүн зондо ойлгуулха гэһэн даабари тэрээндэ үгтэһэн байгаа. «Өөрымни хүдэлмэри яһала ехэ даа» гэжэ харюусабал даа. Гурбан һарын туршада цех соо орожо, хөөрэлдөө хэхэ сагаа оложо ядаба гээшэ гү?

Би партийна суглаан дээрэ нүхэр Яжинов тухай, тэрэнэй буруу бодол тухай һанаһан байһанаа хуу хэлээ һэм. Тогтоолой проект уншахадань «партийна даабари дүүргэлгын түлөө иимэ коммунистнуудһаа шанга эрилтэ хэхыень партийна бюроо уялгалха» гэһэн пункт оруулхыень дурадхаа һэм. Тиихэдэмни иимэ юумэн Яжиновай һанаанда таарабагүй хаш. «Намһаа үшөө юун шамда хэрэгтэй юм. Минии партийна даабари дүүргээ, дүүргээшьегүй һаамни, шамда хамаатай юун бэ» гэжэ сэхэ харюусаа һэн.

Заримдаа иимэ юумэн ушардаг. Али нэгэн коммунистые шүүмжэлхэ саг болодог. Харин тэрэшни үглөөдэрынь хажуугааршни буруу хараад мэндэшье гэнгүй гарадаг. Иимэрхүү ябадал нүхэр Яжиновшье гаргадаг.

Үшөө нэгэ жэшээ: һүүлэй 2—3 жэлэй туршада ВОЙР-ай эмхиин түрүүлэгшээр коммунист П. К. Александров хүдэлөө юм. Хүдэлөөшье гэжэ даа. Хүдэлмэреэ унагааһан хүн. Теэд энэ хүдэлмэриие һайжаруулха тухай али зэргын хөөрэлдөөн, шанга шүүмжэлэл гараа гээшэб. Заводой абаһан уялга соо жэл бүхэндэ тэды эды уралан нарижуулагшадтай болохо гээд ходо бэшэгдэдэг. Тиигэбэшье һаань, нүхэр Александров өөрынгөө даабарида иимэ һэнгэргүйгөөр хандаа ха юм. Энээнэйнь түлөө хэншье эрилтэ таблагүй, партийна суглаан гү, али бюро дээрэ энэ коммунистын ниитын ажал ябуулга тухай нэгэшье дахин хэлсээн болоогүй байха.

Заводой главна бухгалтер коммунист нүхэр Инхеевые нэгэтэ партийна суглаан дээрэ агитколлективые ударидагшаар баталһан байгаа. Жэл хахад үнгэрбэ. Мүнөө болотороо завод дээрэ агитколлективэй бии, үгыншье мэдэгдэнэгүй. Саарһан дээрэ агитаторнууд олон тоологдодог. Теэд һунгалтын үеһөө хойшо агитаци тухай хөөрэлдэхээ огто болишонхойбди. Нүхэр Инхеевэй хэхэ юумые, хаража байхада, секретарь лэ бэелүүлдэг хэбэртэй агша. «Нүхэр Инхеев агитколлективээ хэр хүдэлгэжэ байнаш» гэжэ хэншье асуудаггүй. Иигэжэл зарим нэгэн 3—5 хүрэтэр даабаритай, Нүгөөдүүлынь энэ гэхэ юумэ хэдэггүй лэ. Манай заводой 62 коммунистнуудай миил хахадынь партийна даабаритай.

Зүгөөр хүн бүхэндэ нэгэ адли даабари үгтэхэ ёһотой һэн гэгдэнэ бэшэ. Хүн хүнэй тала хараха хэрэгтэй. Гэбэшье тиимэ юумэн боложо үгэнэгүй. Би өөр тухайгаа хэлэһүүб. Һая болотор 6 даабаритай байгааб. Заводой ханын газетын редактор, ка... нуудай таһагай штатнабэшэ ... чальник, участогай партгру... порг, арадай хиналтын аймаг... комитедэй штатнабэшэ инспе... тор, дружинник болон бус... даабари үгтөө һэн. Һая хо... даабариемни намһаа болю... лаа. Тиигэбэшье парторганиз... циин бюрогой, КПСС-эй рай... вой гэшүүнээр һунгаа, арада... хиналтын заводтохи бүлэгэй ту... рүүлэгшэ болгоо. Теэд иимэ е... хүдэлмэритэй яажа тэнсэхэ ху... гээшэбиб? Тиимэһээ зарим н... даабариемни болюулыт гэ... бюродо хандаа һэм. Тиигэн ... һээмни үшөө дээрэнь нэмэ... иимэ харюусалгатай даабар... нуудые үгэжэрхёо.

Коммунист хүн һэн тула па... тийна даабариин түлөө омого... хохо ёһотой байгааб. Даалга... хадаа намда найдана ха ю... Тиигэжэ ябашье. Хэдыш... ехээр оролдо, иимэ олон дааб... риие дүүргэхэ аргамни яаш... үгы бшуу. Жэшээнь, график... ёһоор дружинник хүн хада... дежурлаха ёһотой байгааб. Те... тэрэ үдэр ниитын ондоо хэр... бүтээхэ баһа нэгэ уялга байб... Эдэ бүгэдые бэелүүлхын ту... үдэр, һүнигүй ябахаш. Хар... һүүлээрнь «нүхэр Куклин д... журлабагүй» гэжэ партийна су... лаан дээрэ нэгэн хабархи... шүүмжэлжэ байха юм. Ямарш... даабаригүй хүнүүд суглаан... һанаа амар һуухаһаа гэдэ... «яагаа заршамгүй хүн юм» г... жэ аминдаа һананги байхал. Б... өөрөө, тиихэдэ А. П. Зубаки... С. И. Федотов заримдаа х... дэлмэриин үедэ ниитынгээ да... бари дүүргэхэ баатай болодо... бди. Тиихэдэшни цехэй начал... ник баһа ондоогоор бодожо һу... ха.

Минии һанахада, коммуни... бүхэнэй харюусалгые дээш... лүүлхэ шухала. Тиихэдээ ни... тын хүдэлмэриин удха шанары... баһал өөдэнь үргэхэ шухал... Тэрэнэй тулада ниитын хэр... хубиин хэрэг хоёрой хооронд... хи илгаае, ушар удхынь тод... руулха хэрэгтэй болоно. Ни... тын хэрэгэй түлөө урагшаа а... хамшье хэдэггүй хүнүүдэй ажа... лай сэгнэлтые социалис мүри... сөөнэй дүн гаргалга, шагнал... курортдо ябуулга, байра үгэ... гэ гэхэ мэтэһээ дулдыдуулба... тон һайн байгаа. Ниитын хэр... гэй түлөө хэн оролдоноб, тэр... хүндэ ондоогоор хандаха, тэд... ниие һайнаар анхарха ёһото... һэн гэжэ һананаб.

Саашадаа ниитын даабар... үгэлгые партийна суглаан дээр... гү, али бюрогой заседани дээр... хүн бүхэндэ тодорхойлбо... һайн байха һэн. Тиигэбэл, ком... мунистнууд харюусалгатайш... байха. Гадна даабари дүүргэһэ... тухайгаа коммунистнуудайнга... урда ходо тоосожо байбал, б... ришье эрилтэнь ехэ болохо. Хи... налтын һулаһаа боложо, зари... нэгэн юушье хэдэггүй. хооһо... үгөөр харюусаад лэ байдаг шу...

Коммунист нэрэ гээшэ е... хүндэтэй, алдартайшье нэрэ бо... лоно. Тиимэһээ энэ үндэр нэр... алдарые өөрынгөө ажал хэр... гээр, ниитын хүдэлмэридэ х... баадалгаар харюулха, нарин... бэрээр абажа ябаха уялгатай... ди.

И. КУКЛИН,
Загарайн аймагай Элхиин авто-заһабарилгын заводой электрослесарь.

Үнгэрһэн жэлдэ Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Буда-Цырен Данзанов хурьгадые олоор түлжүүлһэн, нооһо ехээр хайшалһан. Мүнөөшье тус отарада үбэлэй хурьгад абтажа эхилээ. Нарай хурьгад һайнаар харууһалагдажа гарзада оруулагдангүйгөөр түлжүүлэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) отарын хонишод П. Дондукова, Б. Данзанов, П. Бальчинов гэгшэд.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

АЖАЛШАД МЭДЭЭСЭНЭ

АНХАРХААР БОЛОҺОН АСУУДАЛ

— Суглаа хураалда ерэхэдээ, шэнэ һонин номуудые суглуулжал ошодог гээшэб,— гээд нэгэ хүн хүршэдөө хөөрэнэ.

Нюдэндөө шэл зүүһэн, үбгэржэ ябаһан нүхэрынь номой тагууд дээрэһээ монгол уран зохёолшо Лодойдамбын «Тунгалаг тамир», Жамьян Балданжабоной «Сэнхир дабаанууд», мүн бусад буряад номуудые шэлэжэ байха зуураа:

— Та ходо нишэ ябадаг хүн гээшэт. Харин битнай хаа-лахан ерэдэг би. Юрэдөө хүдөө нютагуудта ном һудар худалдалгые хэзээ һайжаруулжа, хүн зоной эрилтые хангадаг болохо юм, — гэжэ гэмэрэн хэлэнэ.

Эгээл иимэ хөөрэлдөөнэй болоһые Нарһата тосхоной номой магазин соо дуулаһан байнаб. Манай Яруунын аймагта номууд тон муугаар тараагдана. Илангаяа буряад номуудые харахагүйш. Хүдөөгэйхид саг үргэлжэ шангахан асуудал табижал байдаг. Энэ асуудалаар аймагайнгаа «Улаан туяа» газетэдэшье бэшэһэн, аймагай олонхи зургаанай хүтэлбэрилэгшэдтэшье хандаһан байхабди. Теэд мүнөө болотор хубилһан юумэ үгы, хуушан хэбээрээ.

Манай Тэлимбэ аймаг соогоо эгээл холын нютаг юм. Гэбэшье яһала урагшатайгаар хүгжэжэ, хүнэй хараһаар байса хубилһан гэхээр. Мүн эндэһээ холо бэшэ, Хэндэ голой хоймор талада хоёрдохи фермын түб тосхон һуурижанхай. Соёл болбосоролойнь эрилтэ һүүлэй үедэ эли бодо дээшэлээ. Гэршэ болгон хэлэбэл, 1000 хүн бүхэндэ 1000 шахуу газетэ, журнал энэ жэлдэ захигдаа. Аймагайнгаа «Улаан туяа» абадаггүй айл гэжэ байхагүй. Гадна айл бүхэн өөһэдын библиотекэтэй болохые оролдоно.

Гэбэшье, ном һудар тараан худалдалга тон муугаар эмхидхэгдэнхэй. Магазинуудтамнай байһан тэдыхэн номууд үзэмжэ муутайгаар табигданхай, шорой тортогто дарагданхай. Жэшээлхэдэ, Целинна тосхоной магазинда кукуруза ургуулха гү, али кролик тэжээхэ, гахай шахаха гэхэ мэтын хуушаршаһан ном, брошюранууд лэ байдаг. Тэдэниинь хэншье абадаггүй. Түрэлхи буряад хэлэн дээрэ номууд тон хо... Тиихэдэ һургуулиин һурагшад... хэрэглэхэ ном, бэхэ, гуурһан м... хэрэгсэлнүүд үсөөн. Ушар н... һээ өөрын номой магазинтай ... лоо һаа, ехэ һайн байгаа. Н... дурадхал үни хада оруулаа һэм... Мүнөө юуб гэхэдэ, энээниие х... шье анхардаггүй. Гадна аймаг... тор номой автолавка ябуулаг... даггүй.

Энэ шухала хүдэлмэридэ һа... амарханаар хандангүй, ха... эрид һайжаруулха саг ерээ... талаар республикын культуры... худалдаа наймаанай министер... вэнүүд, уран зохёолшодой хол... эдэбхи үүсхэл гаргаха бээз г... найдахаар. Хэрбээ хүдөө ню... гуудта номой магазин гү, али ... оск нээхэ аргагүй һаань, хү... гэй библиотекэнүүдэй дэргэдэ ... ниитын үүсхэлээр номой ки... нээхэ, номой магазинуудай түл... лэгшэдые эдэбхитэдэй дунда... олохо гэхэ мэтэ хүдэлмэри ябу... хада яанаб. Энэ хүдэлмэриие ... хидхэхэ талаар хүдөө тосхону... эдэбхитэд, ниитын эмхи зург... нууд туһалха аргатай.

Ц. ДАНДАРОВ,
Яруунын аймагай «Комсомольский» совхозой № 2 фермэ.

ҮБЭЛЭЙ ХҮЙТЭНЭЙ ШАНГАШЬЕ ҺАА...

Галуута нуурай урда эрье шадархи бэлшээреэр һайн, уһа уһадаар элбэг Сайдам гэдэг нютагта Химнын совхозой хоёрдохи отделениин һаалиин фермэ оршодог. Түрэл коммунис партиингаа ээлжээтэ XXIII съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө республикын һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоод, тус фермын коллектив, коммунист Ныл Базаракцаевич Бимбаев түрүүтэй, ажалдаа амжалтануудые түйлана. Энээнэйнгээ түлөө тэдэнэр партиин Сэлэнгын райкомой, ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртөө юм.

Фермын һаалишад нёдондо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2004 литр һү һаажа, жэлэйнгээ түсэб 81.100 литрээр үлүүлһэн, түсэбһөө гадуур 470 центнер һү бэлэдхэлэй пунктда оруулһан. Мүнөөшье энэ фермын коллектив һү һааляа үдэрһөө үдэртэ ехэдхэжэ байнхай.

Түрүүшүүлэй дундаһаа үнинэй коммунист Екатерина Чагдуровна Данзанова үнгэрһэн жэл үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2355 литр һү һаажа, аймаг соогоо сүүрхана. Өөрынгөө гол хүдэлмэриһөө заашье һаатангүйгөөр нүхэр Данзанова фермэ дээрэхи партийна бүлэгые эмхидхэгшээр ажаллана, малшадайнгаа дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна, социалис мүрысөө эмхидхэнэ.

Һаалишадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ Цырма Эрдынеевна шалгарна. Үнгэрһэн жэлэй туршада үнеэн бүриһөө 2288 литр һү һаажа, 20 үнеэдһээ 21 тугал абажа шадаа. Мүн залуу һаалишан Бимба Найданова һү һаалгаараа эдэ түрүүшүүлһээ гээгдэнэгүй. Нүхэр Найданова үнгэрһэн жэлдэ бүхы үнеэдээ тугаллуулһан байна.

Үбэлэй шанга хүйтэнэйшье үедэ эндэхи малшад, һаалишад үнеэдээ оролдосотойгоор эдеэлүүлжэ, һаажа абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлнэ. Фермын һаалишад В. Михайлова, Ц. Базарова, Б. Найданова, В. Соболева болон бусад сүүдхэдээ үнеэн бүриһөө хахад-хахад пууд тухай һаана. Эндэхи үнеэдтэ тэжээл үглөө үдэшэгүй, үдэртөөшье хододоо буйлуулагдаад үгтэдэг. Һолоомо, хулһан гидролизно аргаар буйлуулагдана, эһээгдэнэ. Сүүдхэдээ үнеэн бүридэ 15 килограмм силос, 3 килограмм үбһэ, һү үгэлтынь хэмжээгээр, нэгэ литр һүндэ 200 грамм таряа талханай зүйл үгэдэг юм.

Тус фермэдэ малынь совхозой дирекциин баталһан гуримай ёһоор нэгэл тогтоогдоһон сагта эдеэлүүлэгдэдэг, уһалагдадаг, һаагдадаг заншалтай. Малайнь хото хорёо сэбэр, дулаан, электрын галаар гэрэлтүүлэгдэнэ. Фермын ажал ехэтэй хүдэлмэри бултадаа шахуу оньһожоруулагданхай.

Эндэхи һаалишад, малшад хүршэ Сэлэнгын совхозой эрхим һаалишан Надежда Тадваашкинагай уряада харюу болгон, энэ жэлэй түрүүшын кварталай түсэбые һү һаалгаар, гүрэндэ худалдалгаар болзорһоо урид дүүргэхэ зорилго урдаа табинхай.

С. ШАРАПОВ.

ЮУГЭЭ ХЭДЭГ ЭМШЭН БЭ?

Гэнтэ ехээр үбшэлжэ, Хөөрхэ тосхонойнгоо фельдшер А. Тюменцева гэдэгые гэртээ урюулжа асаруулһамни, дүрбэн шагта эм үгөө... «бултыень гансата залги, бэшэ эм үгы. Хэжэнгэһээ нүгөөдэр бус... хадаа, үзөөд тарихаб» гээд ябашаба. Тэрээндэ ехээр этигэжэ, ер... хыень табан хоног гэртээ хүлеэгээб. Мэдээ алдаһан намайе гэртэхи... ни больницада оруулаа һэн. Тэндэл хэдэн үдэр соо аргалуулжа тэ... хээб.

Хүнэй ами наһанда хайша хэрэгээр хандадаг иимэ эмшэн бай... ёһотой гээшэ гү?

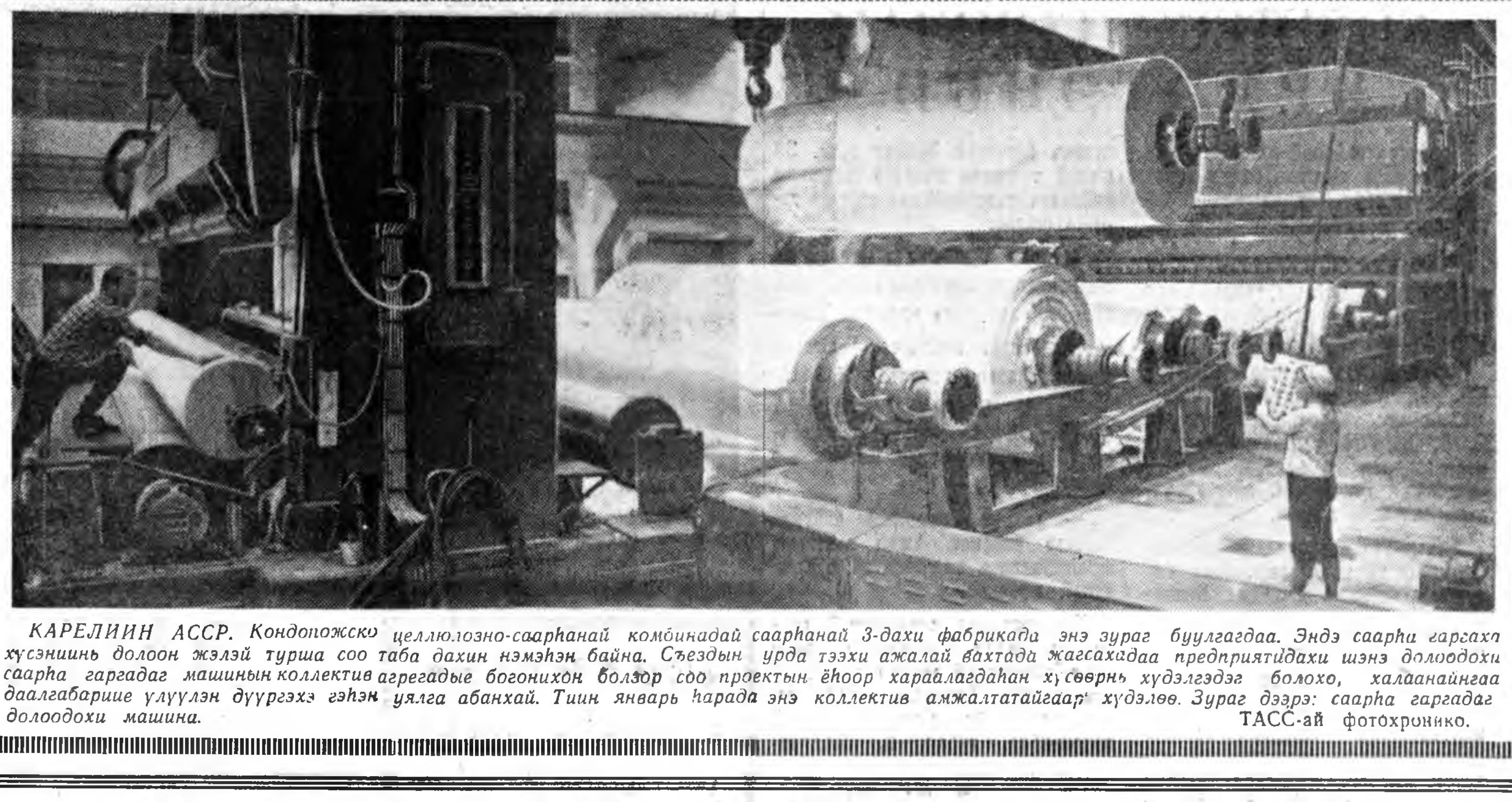
Хоринн аймаг. **Ц. СУЛЬТИМОВА,** пенсионерка.

ОРЕНБУРГЫН ОБЛАСТЬ. *Гайска шанаржуулгын фабрикын барилга түгэсхэгдэхээ байнхай. Орёо нарин оньhо түхеэрэлгэнүүдые тодхо-хо:угаа ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри дүүргэгдөө. Зураг дээрэ: флотациин таhаг соо машинанууд хүдэлгэн шалгагдажа байна.*

ТАСС-ай фотохроника.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

КАРЕЛИИН АССР. Кондопожско целлюлозно-саарhанай комбинадай саарhанай 3-дахи фабрикада энэ зураг буулгагдаа. Эндэ саарhи гаргаха хүсэниинь долоон жэлэй турша соо таба дахин нэмэнэн байна. Съездын урда тээхи ажалай вахтада жагсахадаа предприятидахи шэнэ долоодохи саарhа гаргадаг машинын коллектив агрегадые богонихон болзор соо проектын ёhоор хараалагдаhан хүсөөрнь хүдэлгэдэг болохо, халаанайнгаа даалгабариие үлүүлэн дүүргэхэ гэhэн уялга абанхай. Тиин январь hарада энэ коллектив амжалтатайгаар хүдэлөө. Зураг дээрэ: саарhа гаргадаг долоодохи машина.

ТАСС-ай фотохронико.

Совет засагай 50 жэлэй ойдо

ОКТЯБРИИН ДОКУМЕНТНҮҮДЫЕ БЭДЭРЭЛГЭ

Москвадахи СССР-эй Гүрэнэй Революциин музейдэ хэдэ миллион хүнүүд ородог юм. Эндэ гадаадынхид баhал олоороо ерэдэг.

Энэ музей айхабтар баян: 600 мянга гаран элдэб экспонадуудтай. Октябриин революци тухай шухаг зүйлнүүдые бэдэрэлгэ үргэлжэлhөөр. Совет хүнүүд, илангаяа революцида хабаадагшад, музейн хүдэлмэрилэгшэдтэ эдэбхитэйгээр туhална.

Үнинэй большевик Василий Шумный мүнөөдэр намда орожо ерээ. Дайсанда эсэргүү тэмсэл залуу Совет гүрэнэй хэhэн тухай, городуудтахи, хүдөө нютагуудтахи байдал зохёон байгуулhан тухай hонирхолтой документнүүдые асараа.

Орожо ерэhэн бэеэрээ портфелеэ нээгээд, саарhануудые гаргажа захалба.В. Е. Шумные Николаевска юстициин комиссараар (мүнөө Саратовска областиин Пугачевско район) томилhон тухай приказ тэдэ саарhанууд соонь бии. 1918 оной июньдэ коммунист Шумный революционно трибунал эмхидхэhэн, мүн тэрэ оной сентябрьда контрреволюцитай, хонжоо наймаатай, саботажтай тэмсэхэ губернскэ онсо комиссиин хүдэлмэрилэгшэ болоhон.

Агууехэ Октябриин социалис революциин нэгэдэхи ойе Пугачев городто hайндэрлэhыень харуулhан фотографи hонирхолтой... Үнинэй большевик 50 шахуу жэлэй үедэ болоhон событинууд тухай 30 гаран документ музейдэ дамжуулан үгөө.

Үнгэрhэн сагай революционно удхатай шухалын шухала үшөө хэдэн экспонадууд иигэжэ олдоhон байна.

«Юность» журналай корреспондент нэгэтэ манайда ерээд, редакцида ороhон нэгэ бэшэг уншахые гуйба. Авторынь өөрынгөө олоhон нюуса листовконууд тухай бэшэhэн байгаа. Би тэрэ бэшэгыень уншахадаа, бидэндэ мэдэгдэхэгүй, ямаршье суглуулбарида ороогүй материалнууд тухай хэлэгдэнэ гэжэ ойлгобоб. Эдэнь Москвагай университедэй түүхын факультедэй хоёрдохи курсын студентка Полумордвиновада хабаатай байба.

Үндэр, тэгшэ бэетэй басаган минии урда hууба. Эдэ листовконууд болон бусад документнүүд — бүхы дээрээ 15 хэhэгэй тэрэнэй гарта хайшан гэжэ ороhон тухай яаралгүйхэнөөр хөөрэбэ. В. И. Ленинэй hураhан Казанска университедэй профессорэй — үбгэн абынь наhа барахада тэдэ документнүүд үлэhэн байгаа.

Студентка Полумордвиноваhаа музейн абаhан бүхы документнүүд тухай энэ багахан статья соо хэлэхын аргагүй ха юм. Юундэб гэхэдэ, документ бүхэниинь Казаниин большевигүүдэй эмхиин хэhэн хүдэлмэриин ехэ орёо үедэ хабаадана. Нэгэн дээрэнь лэ — Казаниин комитедэй хэблэн гаргаhан РСДРП-гэй программа тушаа тогтон хэлэхэмни. Женевэдэ, Петербургда, Москвада хэблэн гаргагдаhан программанууд музейдэ бии байба. Зүгөөр, Казанска комитедэй гектографоор гаргаhан хэhэг — тусхай зүйл болоно. Тэрэнэй гадар дээрэ иигэжэ хэблэгдэнхэй: «Россин социал-демократ үзэлтэй хүдэлмэришэдэй дунда шадаал hаа олоор тараахые гуйнабди... Асуулта бүхэндэнь үгтэhэн тодорхой тайлбаринуудтай (Программа тухай хэлэгдэнэ. — М. Р.) Ленин Плеханов хоёрой статьянуудтайгаар тусхайлан хэблэгдэhэн брошюра уншаад танилсажа болохо».

РСДРП-гэй 2-дохи съездын hүүлхэнээр Казанска комитет большевигүүдэй талада ороhон байгаа гэжэ Программын энэ орошол гэршэлнэ.

Казанска социал-демокрадуудай эмхиие эмхидхэгшэ, РСДРП-гэй 5-дахи съездын делегат, үнинэй революционер Николай Никандрович Накоряков (нюуса нэрэнь «Назар») Москвада байдаг. Энэ хүн тэрэ үеэр Яков Михайлович Свердловтой тон дүтынь нүхэдэй нэгэн байhан юм. Музейдэ студентка Полумордвиновагай үгэhэн материалнуудые хараад, тэдэнэй үнэн бодото байhаниие Накоряков баталаа. Эдэ шэнэ документнүүдые научна талаарнь үшөө хаража үзэхэ хэрэгтэй, гэбэшье большевигүүдэй партиин революционно тэмсэлэй шухаг памятнигуудые олоhомнай элитэ.

Манай музейе эмхидхэгшэ, олон жэлдэ тэрэнэй директор байдаг, үнинэй большевик-ленинец Сергей Иванович Мицкевичые hануулха дуран хүрэнэ. Музейдэ хадагалаатай байдаг уласхоорондын документнүүдые бүридүүлэн суглуулагша гэжэ Сергей Ивановичые нэрлэхэдэ болохо. Эдэ документнүүд 37 хэлэн дээрэ найруулагданхай, 68 коммунис партиин ажал ябуулгые харуулна. Тэрээнhээ гадна, уласхоорондын ниитын олон эмхинүүдэй түүхын материалнууд манайда хадагалаатай юм. Фашизмын үедэхи Германиин коммунистнуудай нюуса хүдэлмэри тухай тон hонирхолтой материалнууд музейн фонднууд соо бии.

Эдэ материалнуудай олыень Сергей Михайлович олоhон байха. Тэрэшэлэн 1860—1890 онуудай ородой нюуса журналнуудые хилын саанаhаа асарhан, Алас-Дурна зүг тушаа 1905—1907 онуудта хэблэгдэhэн нюуса листовконууд болон бусад зүйлнүүдые суглуулhан байна.

Парижай Коммунын үеын плакадуудые, фотографинуудые, тэрэнэй декредүүдые абаабди. Дюссельдорфын (1919 он) хүдэлмэришэн, солдат депутадуудай Соведэй туг бидэндэ үгтэнхэй. Англида, Францида, Германида, Венгридэ дэлхэйн нэгэдэхи дайнай үеэр хэблэгдэhэн, дайнда эсэргүү плакадууд, хэдэ мянган бусад шухаг экспонадууд манайда бии.

Иимэ нэгэ баримта hонирхолтой. США-гай Коммунис партиин мүнөө наhа бараhан хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Фостер нэгэтэ СССР-тэ амаржа байба. Манай архивууд сооhоо, Америкын компартиин фондhоо хэдэн шухаг фотофонднуудые олоод, нүхэр Фостерто бэлэглээ hэмди. Тэрэмнай ехээр баярлаа. Юундэб гэхэдэ, США-да тиимэ фотографинууд үгы байгаа бшуу. Фостер тэдэниие түрүүшынхеэ хараhан байха.

СССР-эй Гүрэнэй Революциин музейдэ гадаадын олон делегацинууд (тухайлхада, жэлдээ 700—800 делегаци) ородог. Тэдэнэр манай фонднуудые хараад, документнүүдэй фото-буулгабаринуудые үгыт гэжэ гуйдаг юм. Гуйлтануудыень дуратайгаар дүүргэдэг байhамнай ойлгосотой. Ородой агууехэ революцитай, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй түүхэтэй холбоотой элдэб документнүүдэй буулгабаринуудые дэлхэйн 75 гаран музейнүүд бидэнhээ абанхай.

Михаил РУТЭС,
СССР-эй Гүрэнэй Революциин музейн директорэй орлогшо. (АПН).

ЗУРАГЛАЛ

Таниие ямараар ханганаб?

СЕКЦИИЕ ДААГША

Ниислэлэймнай «Детский мир» магазинай үүдэ оромсоор зүүн гар тээ үхибүүдэй — басагадай хубсаhанууд үлгөөтэй байдаг хаям. Энээ — амяараа секци. Нэгэ hаяын үглөөгүүр хойгуурхи складшуу таhалга соонь «табаминутка» боложо байба. Юрынхеэр хубсалhан, 40 гаран наhатай, нэгэ буряад эхэнэр hулашагаар аад, удаанаар тажа байжа үгэ хэлэнэ, үсэгэлдэг бүхы секциингээ, хүн хүнэй ямараар ажаллаhан тухай тодо hоноороор хөөрэнэ. Шалгараашадаа энеэбхилэн магтана.

— Зай, басагадууд, магазимнай нээгдэхэнь. Мүнөөдэр баhал оролдоно бэзэбди, — гэнэ.

— Хүдэлхэ, хүдэлхэ. Екатерина Степановна, үглөөнэйтнай юрөөл болтогой! — гэжэ хэншьеб харюусана.

— Энэ хэнтнай гээшэб? Директорнай гү? — гэжэ тэрэ «табаминутка» үнгэргэhэн хүн тухай hуубаб.

— Екатерина Дырхеева гээшэ. Манай секциие даагша.

— Ехэ хүхюу хүн алтай?

Хэниишьеб тархяа тонголзуулан, зүбшөөhэн тэмдэг үзүүлнэ. Тиигэмсээрээ гэнтэ:

— Баhа хатуу гээшье hаа хатуу, шанга гээшье hаа шанга хүн байха. Нэгэтэл эрилтэ табижа эхээ hаа, заяандаашье сухарихагүй. Энээнииень бултадаа тон hайн мэдэдэгбди.

Екатерина Дырхееватай өөртэйнь бэшэ, харин нүхэдтэйнь лэ иигэжэ хөөрэлдэжэ ороноб.

— Хүдэлхэдэмнай урматай. Юундэб гэхэдэ, секци доторнай ехэ гуримтай зохид. Даагшамнай дүй дүршэлөөр баян, бэрхэшье, hайншье хүн даа. Иимэ хүнтэй хамтаар хүдэлхэнь эшхэбтэр, — гээд нэгэ монсогор сагаахан шарайтай буряад басаган үгэлнэ, «Монтосова гээшэб» гэнэ.

— Секцидэмнай худалдаа наймаанай hургуули дүүргэhэн нэгэ залуухан басаган хүдэлхэеэ оробо гээшэ. Үhэ, нюураа үнгэрүү ехээр зузалгаhан, будаhан, үргэлхүү... Абаhаар нэгэ «хайшаахан хүн аабши» гээд hэжэг түрэхөөр hэн. Зай, тэд хүниие газааhаань харамсаа яажа сэгнэжэ болохоб даа. Ямараар хүдэлхэ байгаа хаб — хаража, хүлеэжэ үзэе гэлсэбэбди. Теэд энэмнай үнэхөөр лэ газаахиhаань үлэхэгүй, наагуур миин лэ зүбхэй хооhон аяг ааша харуулhан хүн байбал. Шүүмжэлээд үзэбэбди. Үрэ гарабагүй. Маанадай үгэ тоохошье янзагүй. Ажалдаа миин лэ үдэр үнгэргэхын тэдысэ, hайша хэрэгээр хандаба: үглөөгүүр ходо гээгдэхэ. «На минутку» гээд гаража ошоhон аад лэ, час — хахад часаар талиишаха. Худалдан абагшадта хуумагашажа байжа дээрэлхэхэ. Энэмнай иимэ «хүйхэр» нэгэн байшаба.

— Хүдэлхэ гэжэ ороо юм hаа, бэеэ hайнаар абаха, үнэн сэдьхэлhээ оролдохо ёhотойш. Секциинхидэй нэрэ бү бузарла, — гэжэ Екатерина Степановна абаhаар лэ ажаглалта хэбэ.

— Шадаха соогоол хүдэлхэ байхаб. Бодоод лэ хүндэ hургаал хэлэжэ бү байгты саашаа. Үхибүүн бэшэб, — гэжэ тэрэмнай түрүүшээр hэнгэргүй дорюунаар харюусадаг бэлэй.

— Алдуу хэжэ ябабаш. Бодожо үзөөрэй...

Энэ басагаяа «залуу хүдэлмэрилэгшэеэ үглөө бүриингөө «табаминутка» дээрэ Екатерина Степановна шүүмжэлжэ эхилбэ. Теэд баhал үрэ гараха юм бэшэ. Хэды болотор энэ залуу басаганаар зобохо, носолдохо зон бибди. Энээнhээ боложо, үдэр бүри шууяан гарадаг болобо. Худалдан абагшад гомдоно. Гаргажа хаяыт саашань, хүрөө болоо бэшэ юм гү, — гэжэ бидэнэр секциие даагшаяа боhожо, боорложо оробобди.

— Зай, басагад, аргаарагты. Гаргажа хаяхаhаа бэлэн юумэ үгы. Теэд гаргажа хаяхадамнай баhа ондоо магазинда ороод, иимээр лэ загнаха. Гурбадахидань ороходоо баhал адли, хү зобоохо гүб даа. Нүхэ-аад, ехээр элдэбээ бү гаралдагты. Тэсэжэ, бодожо үзэе, — гээд лэ Дырхеевамнай ойро нааша абабагүй.

Тиигээд адаглахадамнай энэл басагантай үдэр бүри хөөрэлдэжэл, хөөрэлдэжэл байха, балай хэрэлдэжэшье байхагүй... Жэл соо тэсээ hэмди. Теэд юун гэхэбта? Энэ басагамнай мүнөө коммунис ажалай ударник болонхой. Капитолина Тринская. Магтуулнашье.

Иигэжэл секциие даагшамнай энэ шэнэ хүдэлмэрилэгшые «гарынь ганзагада, хүлынь дүрөөдэ хүргэhэн» юм. Иигэжэ булта — бидэнэйнгээ түлөө оролдожо, ударидажа ябадаг юм. Түсэбөө үлүүлэн дүүргээ hаа гү, али ямар нэгэн ондоо hайн бүтээл хээ hаа, секциие даагша тухайдаа дурдалгатай байгшабди. Үглөөдэртөө мүнөөдэрэйхиhөө hайнаар хүдэлхын хойноhоо оролдохош. Тиихэдээ секциие даагшаhаан лэ үльгэр жэшээ абахаш, — гэжэ нүхэр Монтосова аргагүй тодорхойгоор хөөрэжэ үгэбэ.

Теэд энэ секци үнэхөөрөөшье магазинайнгаа вымпел хэдэн жэл удаагуур барижа ябана. Бүхы горпромторг дотороо суурхана. Нүхэр Дырхеева республикын хүндэлэлэй самбарта нэрээ бэшүүлэнхэй. Секци түсэбөө hараhаа hарада үлүүлэн дүүргэдэг.

Наймаанайнь талмайхан дээрэ гаранабди... Хэдэн томо кронштейнүүдэй арба — хорин үлгэсэ — «гэшүүhэнүүдтэ» одоол элдэб янзын пальто, плащнууд, ноohон, штапельна, торгон, пумаажаншье бүдөөр оёhон, янза бүриин үнгэ маягтай самса платинууд үлгөөтэй. Бишыхан «Ой соо» ороод ябаhан мэтэ. Эндэhээ 2—3 мянган түхэригэй эд хубсаhан үдэр бүри, hара бүри 90 мянган түхэригэйхи наймаа болоно хаям.

Нэгэ бүдүүн шара төөдэй аша басагаяа дахуулжа ороод, энэ эд хубсаhанай «ой соогуур» үнэхөөр толгойгоо эрьешоод ябана янзатай. «Пардавис, пальто энэ ашадаа абаха гээ hэм. Хаагууртнай үлгөөтэй байгша юм. Олгожо, туhалжа үгыш, — гэнэ. Тиихэдэнь нэгэ энеэбхилhэн түхэреэн сагаан шарайтай басаган-наймаалагша энэ хүгшэнэй «замыень» олгоно.

— Энэ энгэртээ угалза оёдолтой улаан пальто таараха бэшэ гү?

— Хари даа. Үмдэхүүлжэ үзээлши.

Үмдэхүүлнэб. Ехэл зохидоор тааpаба.

— Яагаа урин, hайн үхимши. Хэнэй үри бэебши?

— Аржиковай басаганби.

— Аа, уран зурааша Аржиковай гү?

— Тиимэ, тиимэ.

— Аа, тэли даа. Ехэл бэрхэ басаган байнаш даа. «Баабайдаал адли баян, эжыдээл адли элбэг», hайн hайхан ябаарай, — иигэжэ тэрэ хүгшэн юрөөгөөд гарашаба.

Энэ магазинда найман иимэ басагад хүдэлдэг. Булта коммунис ажалай ударнигууд. Булта иимэ энэрхы hайхан сэдьхэлтэйнүүд, магтаал юрөөлтэйнүүд. Ходол баясхаланда хүртэдэг. Нэгэшье хүниие гомдохоодоггүй. «Энэ секциинхид ехэ урич зохидоор, түргэнөөр хангана. Үнэхөөр лэ коммунис ажалай ударнигууд. Hайн даа, hайн, — гээд ЛВРЗ-гэй булад хайлуулагша Ц. Иванов hанамжа дурадхалнуудай дэбтэр соо бэшэнэ.

— Урда тээнь, сэхыень хэлэхэдэ, бирагшагүй hэмди. Нүхэр Дырхеева ороhоор, ташха ондоо болгоо юм, — гээд тэрэ залуухан наймаалагша нүхэр Аржикова доморлобо.

— Екатерина Степановна ажалаа hайн мэдэдэг хүн. Бидэндээ анхаралтай, зохидоор хандадаг. Хүн зоной урда үнэхөөр лэ хүл дээрээ байжа, оролдосотой, шуналтайгаар хүдэлхыемнай үдэр бүри захидаг юм. Жаяг журам шангаханаар баридаг. Худалдан абагшын баярлажа гарахадань, адли баярлажа байха. «Үдэр үнгэргөөл hаа, болоо», «худалдан абагшад үсөөн лэ байхадаа бэедэ ямар» гэхэ мэтын харша заншал гаргаха ябадалые хэзээдэшье тэсээгүй юм.. Секци доторoo ёhотойл ээдынь, худалдан абагшадай ёhотойл туhалагшадынь болонхой гээшэбди, — гэжэ нүхэр Аржикова сэхэ руунь табиба.

Секциие даагша нүхэр Дырхеева нүхэдэйнгөө дунда үнэхөөрөө иимэ хүндэтэй. Наймаалагшадтаа үгэеэ дуулгахадаа бэрхэ. Hара дүүрэхэ дүтэлүүлээд hандагай hүүхэ табилдаха ябадалда ехэ дурагүй. Үдэр бүхэндэ оролдосотой даамайгаар хүдэлжэ байдаг. Эд бараа — ниитын зөөриие нюдэнэй сэсэгы мэтээр гамнадаг. Гадна худалдаа наймаанай шэнэ онол арганууд тухай журнал, газетэ сооhоо алгадгүй олоно уншадаг, энээн тухайдаа нүхэдтөө хөөрэжэ үгэдэг. Наймаалагшын этикэ, худалдаа наймаанай экономико тухай ходо ойлгуулжа үгэдэг.

Р. ЦЫБИКОВ.

Швейцариин мэдээжэ драматург Фридрих Дюрремантт гэгшын трагедиие — «Убсансын айлшаар ерэлгэ» гэжэ шэнэ зүжэгые Москвагай драматическа театр харуулба. Энэ хадаа мүнгэнэй түлөө дурлалга байгаашье hаа, зүжэгэй геройнуудай гансахан лэ халуун зүрхэнэйнь мэдэрэл бололсоно. Энэ зүжэгые РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша А. А. Гончаров табиhан байна. Зураг дээрэ: хоёрдохи үйлын сценэ. Клер Цеханассьян — РСФСР-эй габьяата артистка Л. П. Сухаревская.

ТАСС-ай фотохронико.

ДЕМОКРАДУУД ЗЭРГЭЕЭ НЯГТАРУУЛНА

Суданhаа абтаhан бэшэг

Англиин колониализмда эсэргүү тэмсэлдэ манай арадай амжаhан түйлалтануудта гай түбэг тохёолдожо байна гэжэ Суданда hүүлэй hарануудта болоhон ушарнууд харуулжа үгэнэ. 1964 оной октябрьда болоhон революци сэрэгэй шанга засаг түрые зайсуулhан байгаа. Энэ революциин түйлаhан сүлөөрэлгын зорилгонуудые саашадань бэелүүлхэ замда горитой hаад түбэг тохёолдоод байна.

hүүлшын хэдэн hарын турша соо болоhон ушарнууд манай революциин үг зорилгонуудhaa сухариhан ябадал болохоhоо гадна, шанга засаг түрые шэнэ «гражданска» түхэг маягтайгаар hэргээхэ гэhэн хархис этэгээдүүдэй hэдэлгэ болоно. Тиимэhээ политическэ бэеэ даанхай байдалые дайшалан абаад, ажабайдалаа hайжаруулха оролдолго гаргажа байhан олониитэ арад зоной буруушаалга хэжэ, дураа гутажа байhаниинь гайхалтай бэшэ. Сэрэгэй шанга засаг түрын үедэ хэсүү бэрхэ байдалда тохёолдоhон дүй дүршэлынь орон дотор ёhотойл демократическа захиргаа тогтоохо эрид шууд эрмэлзэлгэ суданайхилта түрүүлнэ. Өөрынгөө ороной дотоодын болон гадаадын хэрэгүүдые шиидхэлгэдэ арадай хабаадалсаха арга боломжые хаhаха зорилгоор байгуулагдадаг ямаршье түхэлэй худал хуурмаг демократиие хүн зоной диилэнхи олонхинь буруушаадаг байна бшуу.

Олониитэ «заншалта» партинуудай политикые этигэхээ болижо, урагшагүйдэhэн хүтэлбэриие hэлгэжэ шадахаар хүнүүдтэ анхаралаа хандуулдаг болоо. Энээн тухай Омдурманай округуудай нэгэндэ болоhон hунгалта гэршэлжэ үгэнэ. Эндэ хоёр кандидат зүришэлдэhэн байха юм. Нэгэниинь компартиин зүгhөө дэбжүүлэгдээ, нүгөөдыень «заншалта» партинууд болон хархис организацинууд дэмжэдэг байгаа. «Заншалта» партинуудай болон организацинуудай нэгэдэлэй кандидат оройдоол 88 дуугаар илажа гараа, 1965 оной майда болоhон hунгалтын нэгэдэхи турта энэ кандидат 1000 гаран дуугаар илаhан байгаа гэжэ ажаглалта хэхэ шухала.

Суданай Коммунис партида эсэргүү кампани эхилхэ зорилгоор 1965 оной октябрьда орон дотор үгэсэлгэ хэгдэhэн байгаа бшуу. Энэ кампаниин үедэ худал хуурмаг хардалга, гүрдэлгэнүүд хэгдэлэг, баримтанууд хазагайруулагдадаг, hүзэгтэнэй шажанда шүтэхэ мэдэрэл хэрэглэгдэдэг байгаа бшуу.

Иимэ атаа мэеэ үүдхэгшэдэй авторнууд ниитын эрхэ сүлөөдэ, демократида, олониитын эдэбхи хэшээлдэ эсэргүүтээр шэглүүлэгдэhэн өөhэдынгөө харата муухай зорилгонуудые мэхэ гохонуудаар хододоо далдалдаг гэжэ бидэнэр нэгэтэ бэшэ үнэншэн этигэhэн байнабди. Эдэ бүгэдэ хадаа имагтал нютагай хархис этэгээдүүдтэ, дэлхэйн империализмда туhатай.

Жэшээнь, парламентда депутадууд-коммунистнуудай оролсоhондо дурагүйлхэдэг байhанаа Вашингтон анханhаа хойшо элирхэйлэн мэдүүлдэг байhан юм. Компартида эсэргүү доботолгые хархис этэгээдүүдэй эхилхэдэнь, «Голос Америки» гэжэ радио худал хуурмаг дамжуулгануудаараа тэрэниие дэмжэхые эрмэлзээ hэн. Бэелүүлэгдэдэг тусхай хараа шугамые зүбшөөдэггүйшүүлдэ хархис этэгээдүүдэй болон зарим харюусалгата хүнүүдэй зүгhөө элитээр дэмжэгдэдэг зэбсэгтэ бүлэгүүд доботолжо ороо. Иимэ шууяан соогуур олониитэ арад зониие худхуулhан мэдээсэлнүүдые тараалга соогуур, Суданай Коммунис партиин ажал ябуулгые хориhон, коммунис үзэл бодолые... «гэмтэ ябадал» гэжэ соносхоhон хуули правительство баталан абаа. Энэ хуулиие эбдэгшэд түрмэдэ хаагдажа, хэhээгдэхэ гэжэ тогтоогдоhон байха юм.

Энэ хархис хуулиин үндэhөөр засагаархид ямаршье демократическа организациин ажал ябуулгые хорижо шадаха байна. Политическэ элдэб бүлэгүүдтэ өөрын организацитай байха, ажал ябуулгаяа эрхилхэ эрхэ олтодог ороной конституцида иимэ хэмжээнүүдынь харша байна бшуу. Энэ хуулиие баталан абахын тулада засагаархид оронойнгоо конституцида зоргоороо зохихо хубилалта оруулжа, тэрэниие бүдүүлигээр эбдэhэн байна.

Үшөө нэгэ асуудал үлэhэн байгаа гэхэдэ, парламентда арбан депутат-коммунист бии байгаа бшуу. Тиихэдэнь, парламентhaa депутат-коммунистнуудые намнахые эрмэлзэн, правительство конституцидаа дахяад хубилалта оруулхаhаа сээрлээгүй. Энэнь үнэндөө оппозициие хориhон ябадал болоно бшуу. Тиихэдэ коммунистнуудай депутатска мандадуудые хаhаха тухай шиидхэбэри парламентда хуулиин зүбшэн хэлсэгдэхэhээ 24 час урда тээнь баталан абтаhан байгаа гэжэ нэмээжэ хэлэхэ шухала. Энэ ябуулгада тайлбаришье үгэhэнэй үлүү байна. Имагтал доро дурсагдаhанда анхарал хандуулхаар. Шэнэ хархис хуулинуудые парламентын зүбшэжэ байха үедэ америкынхидэй ударидадаг Шэнэдхэн байгуулгын болон хүгжэлтын уласхоорондын банкын делегаци Хартум ерэhэн байгаа. Суданай правительстватай делегациин хэлсээ хэhэнэй hүүлээр тус банк Суданда урьhаламжа үгэhэн байха юм.

Хархис этэгээдүүд улам эдэбхитэй боложо байна. Суданай хүдэлмэришэдэй профсоюзуудай федерациин газетые «Голос женщин» гэжэ журналые болон бусад түрүү хэблэлнүүдые гаргалга хоригдоо.

Правительствын эдэ ябуулгануудые Суданай арад буруушааhан байна. Коммунис партиие хориhондо, конституциие болон демократиие эбдэлгэдэ эсэргүү буруушаалгануудые мэдүүлhэн ехэ демонстрацинууд Хартумда, ороной бусад томо городуудта болоо. Эрхэ сүлөөе болон конституциие хамгаалха национальна организаци байгуулагдаа. Тэрээндэ дүшэ шахуу политическэ парти болон хүдэлмэришэдэй, таряашадай, залуушуулай, студентнүүдэй ниитын организацинууд ороно. Правительствые зэмэлhэн хоёр хэрэг республикын Верховно сүүдтэ ороод байнхай. Нэгэниинь — конституциие эбдэhэн тушаа, хоёрдохинь — депутат-коммунистнуудые парламентhaa хуули бусаар гаргаhан тушаа хэрэгүүд болоно. Энэ хоёр хэрэг бүри hаяар хаража үзэгдэхэ ёhотой.

Шэнэ жэлэй эхинhээ хойшо Суданда демократическа хүдэлөөн эли бодоор эдэбхитэй боложо байна. Өөhэдынгөө экономическа болон социальна эрилтэнүүд тухай олониитэ бүри эмхитэйгээр, бүри шууд сэхээр мэдүүлдэг боложо байнхай.

Тиимэ болохолоороо, манай орон дотор боложо байhан ушарнууд ямар шэнжэтэйб гэхэдэ, нэгэ талаhаа хархис этэгээдүүдэй можо элитээр илгаржа, нүгөө талаhаа демократиин хүсэнүүд 1964 оной октябриин революциин эхилhэн хэрэгэй илан мандахын түлөө тэмсэлдэ өөhэдынгөө зэргые нягтаар жагсаажа байна.

Хасан-Ат-Тахир ЗАРУК,
ниитын ажал ябуулагша. (АПН).

Хартум, январь.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАИ ЭРХЭТЭНБИ

Советскэ районой милициин таһаг 16 наһа хүрэһэн залуу эрхэтэдтэ паспорт баярай ёһоор барюулдаг болонхой.

Байгша оной февралиин 2-то милициин паспортын таһагай зал соо паспорт барюулга болоо. Тэрэнии хамта 40 хүн абаһан байна.

Залуушуулда паспорт барюулһан милициин таһагай начальник, милициин подполковник нүхэр С. В. Богачев тэдэнэрые халуунаар амаршалха зуураа, һуралсал, ажал хүдэлмэри, ажабайдалдань амжалта хүсэбэ.

Улаан-Үдын судна заһабарилгын заводой үрэмдэгшэ, коммунис ажалай ударник Дмитрий Иванович Хохряков паспорт абагшадые амаршалхаяа ерэһэн байна. Тэрэ табан мэргэжэл шудаланхай, табан станок дээрэ хүдэлжэ байха юм. Дмитрий Иванович заводто анха хүдэлхэеэ ерэхэдээ, 16 наһатай байһан. Һургуули багатай һэн. Тиимэһээ мэргэжэл шудалалгадань бэрхэтэй байгаа гэхэ. 28 жэлэй туршада заводто хүдэлөөд байхадаа түрүүшүүлэй зэргэдэ гаража шадаа.

Һайнаар һуралсажа, эрдэм техникын жолоо барилсажа ябахыень залуушуулые тэрэ уряалаа. Тиихэ зуураа совет паспортые һайнаар абажа ябахые уряалһан байна.

Удаань Советскэ райсоведэй депутат, 1-дэхи хилээмэнэй магазинай директор нүхэр Минаев үгэ хэлээ:

— Таанар коммунизм байгуулагшад болонот. Ажал хэрэгтээ, ажаһуудалдаа амжалтатай ябахыетнай юрөөнэб.

Кооперативна техникумэй студентка Лидия Хлебникова паспорт абагшадай зүгһөө хариугай үгэ хэлэбэ. Тиихэдээ «Уншагты, атаархагты, би Советскэ Союзай эрхэтэнби» гэһэн В. Маяковскиин үгэнүүдые хэлээ.

Л. БАЗАРОВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Советскэ районой милициин таһагай начальник, милициин подполковник нүхэр С. В. Богачев совет залуу эрхэтэдтэ паспорт барюулжа байна.

Л. Чикасай фото.

Алексей БАДАЕВ

ШЭНЭ ШҮЛЭГҮҮД

Агын тэмээнүүд

Ага ошохым урда нүхэдни
намайгаа
Айлгаа шоглон.
Бинь һэжэглээ, айгааб:
«Тэмээнүүд гээшэ угаа муу
зантай
Тэнэг амитад юм —
Мэхэтэй, ууртай.
Хажуудань дүтэлбэлш—намнаха.
Халтад лэ гэбэл—хазаха».
Ушарһан тэмээнүүд үнэн дээрээ
Угаа номгон байгаа.
Уйдхартай,
Хэмгүй эсэнхэй мэтээр харагдаа.
Удаан жэлдэ
Ашаа шэрэжэ булайгаар
Уһа, хоолгүйгөөршье заримдаа,
Таахада, тэдэшни ядалдаа.
Харин мүнөө Хоридохи зуун
жэлдэ
Баран, пенсидэ гараһандал,
Колхоздоо тэмээнүүд палайгаа.
Магад, тиимэһээ тэмээнүүд
Харагдаба гү эндэ
Маша эсэнхэй,
Даруу номгон,
Уйдхартайгаар?

Алхана

Алхана гээшэмнай үндэр юм даа,
Алхалан гарахада хүндэ юм даа.
Үндэршье һаа, үүдэтэйш юм даа,
Хүндэшье һаа, хүндэтэй юм даа.
Алхана гээшэмнай баян юм даа,
Анханай суутай хада юм даа.
Баяншье һаа, таабаритай юм даа,
Хадашье һаа, ханилмаар юм даа.

Зугаалай

Ильич инаг багшамнай
Илдамаар энеэбхилжэ һуунал даа.
Сэсэн мэргэн һургаалынь
Бүмбэрсэг дэлхэйдэ таран мандаа.
Агын элдин талада
Адуу малаараа суурханхай,
Зугаа дуутай нютаг гэлсэгш...
Зугаалай, Зугаалай, Зугаала...
Элдэб харгы урдамнай
Элбэг олон, шэлыш дуратайгаа...
Дабан, илан алхалаад,
Дуугаа татаял даа абьяасташаа...
Эрхим һайнаар барандаа
Эрдэм номоо шудалыт гэжэ
Энхэрэн дуулажа байнал...
Зугаалай, Зугаалай, Зугаала...
Шадал хүсэн манда бии —
Шадамар даа, бэрхэ даа
гарнууд...
Һара, мүшэд далланал —
Һаруул даа, һайхан даа
ерээдүй...
Алишье зүгтэ хожом
Ажал хэжэ ябахадамнай
Уряалжа ходо байгаарай...
Зугаалай, Зугаалай, Зугаала...

ЗОНЫН МҮРЫСӨӨНҮҮДТЭ

Россин Федерациин арадуудай үбэлэй гурбадахи спартакиадада зорюулагдаһан зоно хоорондын мүрысөөн Кемерово городто үнгэргэгдэхэ болобо. Энэ мүрысөөн февралиин 13-һаа эхилхэ. Манай республикын санашадай команда, хамтадаа 38 хүн энэ нааданда хабаадалсахаар аян замдаа мордобо. Тэдэнэй дунда республика дотороо мэдээжэ болоһон СССР-эй спортын мастернууд Олег Харитонов, Геннадий Галимов, Константин Белоусов, Андрей Бурлаков, Иван Аннеков, Геннадий Алексеев, Юрий Котельников, Василий Занграев, Спиридон Бурдуковский, Галина Баендуева болон бусад бии.

Ангарск. Эндэ Зүүн-Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй городуудай конькишад сугларжа, зонын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысэхэ юм. Мүрысөөн февралиин 11-һээ 16 болотор үнгэргэгдэхэ. Манай республикын нэрэ солые хамгаалхаар 18 хүнһөө бүридэһэн команда ошобо. Тэдэнэй дунда мэнэ һая республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн СССР-эй спортын мастер Маргарита Журкина, Валерий Мунгалов, мүн спортын мастер Леонид Бердников, нэгэдэхи разрядтайшуул Юрий Кокорин, Валерий Васильев болон бусадай нэрэнүүд олон.

«СПАРТАК» БҮЛГЭМЭЙ ҺОНИН

Үбэлэй спартакиадада зорюулагдаһан мүрысөөн «Спартак» бүлгэмэй физкультурын коллективүүдэй дунда үнгэргэгдэбэ. Шатараар хоёр бүлэг боложо наадаһан коллективүүдэй дундаһаа «Геолог», «Медик», «Госработник», «Буркоопсоюз» гэһэн команданууд эрхимлээ. Һаядаа эхэнэрэй дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн болохо. Хоёрдохи бүлэгэйхид сооһоо «Связист», «Вымпел» «Бытовик», республикын больницын команданууд шалгараһан. Мүн лэ эдэнэрэй хоорондо түгэсхэлэй наадан үнгэргэгдэхэ болонхой.

Баунтын аймагай волейболистнуудай команда «Спартак» бүлгэмэйхидтэ айлшалжа, «Вымпел» командатай нүхэрэй ёһоной уулзалга үнгэргэбэ. Эндэ «Вымпел» командынхид айлшадаа 3:1 тоотойгоор шүүһэн байна. Хойто үдэрынь «Спартагай» эдиршүүлтэй наадаһан айлшад 2:0 тоотойгоор шүүгдэшоо.

В. КОНДАКОВ.

ЭЛИШЭЛЭН СОХИҺОН НОМ

Кваме Нкрумые Англиин колониальна засагуудай түрмэһөө табиһанайнь һүүлээр би Лондондо тэрээнтэй уулзааб. Өөрынгөө боголшологдоһон орон тухай, ерээдүйн түсэбүүд тухай тэрэ намда хэлээ. Нкрума эртэ урданай Ганын гидроэлектроэнергиин айхабтар ехэ ресурснууд тухай, тэрэнэй ашаглагдаагүй минеральна баялигууд тухай хэлээ. Оромнай бэеэ даанхай байдал туйлахадаа, социализмын үзэл сурталые хүтэлбэри болгон, экономикоёо хүгжөөхэ байһаниинь дамжаггүй гэжэ хэлээ. Тэрэ үедэ Англиин колониальна захиргаан Золотой Берег гэжэ колонидо батаар байжа байба. Хөөрэлдөөндэ байлсаһан чиновнигуудайнь нэгэн намайе ондоо тээ абаашаад иигэжэ хэлэбэ: «Энэ горитойхон гоё гоёор бододог хүн. Тэрэнии нээрээ гэжэ бодохо хэрэггүй».

Лондондо «Бритен и Нельсон» гэжэ фирмын һаяхан хэблэн гаргаһан, бэеэ даанхай Ганын президент Кваме Нкрумын «Шэнэ түхэлэй колониализм-империализмын һүүлшын үе» гэжэ ном уншахадаа би энэ ушарые һананаб. Нкрума оройдоошье «гоё гоёор бододог хүн» бэшэ, харин Африкын эгээн реалистическээр бододог хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн мүн гэжэ нэн түрүүндэ энэ ном үнэншэмөөр харуулна. Өөрынгөө ороной гашуудалта байдалһаа, Африкын бусад арадуудай ядарал зоболонгһоо үндэһэлжэ, энэ хүн Африкые мүлжэжэ байһан империалистнууд өөһэдынгөө ашаа хэрэгһээ хэзээшье арсаагүй юм гэжэ заана. Африкынхид колониализмые болон шэнэ түхэлэй колониализмые хүсэд илаха зорилготойгоор өөрынгөө түбиин нэгэдэлэй түлөө тэмсэхэ ёһотой гэжэ хэлэһэнээ үнэншэмөөр үндэһэлнэ.

Авторай хэлэһэнэй ёһоор, шэнэ түхэлэй колониализмын үедэ бэеэ даанхай ямар нэгэн залуу гүрэн дотор экономиконь, тиимэ болохолоороо политическэ шугамынь гадаада талаһаа шэглүүлэн ябуулагдана. Энэ юумэ ямар аргаар бэелүүлэгдэнэб гэхэдэ, сэрэгэй баазануудые бүтэн үлөөхэ, гүрэнэй политикые хинаха аргатай тушаалнуудта чиновнигуудые томилхо аргаар; империалис банкын журам баадхан абхуулха... аргаар бэелүүлэгдэнэ. Үрэ дүнгынь ходол нэгэн байдаг—гадаадын капитал •урданай колониин гэзэгдэнги ажахые хүгжөөхын түлөө бэшэ, харин саашанхи мүлжэлгын түлөө хэрэглэгдэнэ. Шэнэ түхэлэй колониализмын үедэ гадаадын капиталовложени баян үгытэй хоёр оронуудай хоорондохи илгаае бага болгохоһоо байтагай, нилээд ехэ болгоно гэжэ Нкрума тобшолол соогоо бэшэнэ.

Хэрбээ социалис лагериин үгы байгаа һаа, Африкын бэеэ даанхай гүрэнүүд финансова болон бусад монополинуудаар хүсэд боголшологдохо байгаа гэжэ Кваме Нкрума нэгэтэ бэшэ заана.

«Нүгөөдэ системын бии байһан ябадал шэнэ түхэлэй колониализмда сэхэ эсэргүүсэлтэ мүн болоно»,—гэжэ президент бэшэнэ. Капиталис оронуудай «туһаламжа» болон социалис оронуудай туһаламжа хоёрой хоорондохи айхабтар ехэ илгаае заана. Хэрбээ социалис лагериин үгы байгаа һаа, Африкын залуу гүрэнүүд Латиин Америкын нэрэ тэды бэеэ даанхай оронуудта али шэнэ түхэлэй колонизаторнуудһаа хүсэд дулдыданги байдалда үни хада орохо һэн.

Эдэ гол тобшололнуудынь олон тоото баримтануудаар Африкын түбидэхи түүхэй эдые эзэмдэһэн гү, али эзэмдэхээ һэдэһэн томо капиталис монополинуудай ябуулгануудаар батадхан харуулагдана.

«Политическэ хүтэлбэриһөө колониальна зонхилогшодые зайсуулһан ябадалые уласхоорондын монополинууд түбиин национальна баялигуудта добтолхо гэһэн золхёо хэбэртэйгээр тайлбарилна. Энэ хадаа «туһаламжын» далда дорохи Африкын түлөө шэнэ тэмсэлэй эхин мүн... Энэ хадаа түрүүшын хубаарилгада орходоо Африкада бүри хүндэ байжа болохо. Юундэб гэхэдэ, хэмжээгүй ехэ хүсэтэй, правительствада болон уласхоорондын организацинуудта ехэ нүлөөтэй, үлэмжэ нягта жагсаалтай, энээндэ ехэ һонирхолтой бүлэгүүд түбидэ добтолгые дэмжэнэ бшуу», —гэжэ Нкрума заана.

К. Нкрумын зохёол соо Америкын капиталай колонизаторска үүргэнь, «Ниитэ дэлгүүрэй» экономическа аашанууд, Баруун Германиин монополинуудай хоротой нүлөө, Латиин Америкада, Африкада болон Азида империалистнуудай шэнэ түхэлэй колониин ябуулгые зохёон тааруулха арганууд эли тодоор харуулагданхай. Энээнтэй дашарамдуулан, Кваме Нкрума иигэжэ бэшэнэ: «Уласхоорондын эб найрамдалда аюул хадаа шэнэ түхэлэй колониализмые үгы хэхэ гэжэ эрмэлзэгшэдэй ябуулгаһаа гарана бэшэ, харин тэрэнэй хүгжэхэ арга олгогшодой юушье хээгүй байһанһаа гарана». Социалис оронуудай болон бүхы дэлхэйн түрүү хүсэнүүдэй туһаламжатайгаар Африкын арадууд империалистнуудай засагһаа экономическа болон политическэ талаараа хүсэд сүлөөржэ шадаха байһандань энэ ном уншаһан хүн бүхэндэ һэжэг һанагдахагүй.

Гордон ШАФФЕР,
Англиин публицист.

(АПН).

Лондон, январь.

(Телефоноор абтаба).

ТАШКЕНТЫН ХАРАА БОДОЛЫЕ БАТАДХАХА

БРЮССЕЛЬ, февралиин 7. (ТАСС). Ташкентын хараа бодолые бүмбэрсэг дэлхэйн энэ райондо бэхижүүлхэ, империализмын һанаашалгануудта эсэргүүсэн тэмсэхэ зорилгоор февраль һарада хэмжээ ябуулгануудые абаха гэжэ Эб найрамдалай бүхэиндиин соведэй гаргаһан шиидхэбэрииие Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет ехээр һайшаана гээд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй эндэ тарааһан бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Ташкентын уулзалгын угаа ехэ удха шанартай байһаниинь Эб найрамдалай бүхэиндиин соведтэ эльгээгдэһэн энэ бэшэг соо тэмдэглэгдэһэн байна. Ташкентын Декларацида гар табилга бэеэ даанхай гүрэнүүдэй хоорондохи арсалдаата асуудалнуудые амгалан ёһоор шиидхэжэ болохо байһанай үнэмшэстэй жэшээ боложо үгэнэ гээд бэшэг соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

ШЛЕЗИНГЕРЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 7. (ТАСС). Урдань президент Кеннедиин тусхай туһалагша байһан Артур Шлезингер хадаа Вьетнамда США-гай хэжэ байһан дайнда улам үргэнөөр хабаадалга «гашуудалта ушар» болоно гэжэ нэрлэһэн, ДРВ-е дахяад бомбодожо ороһоноо зүбтүүлхын тулада Джонсоной правительствын дурдадаг баримталгануудые үнэншэхын аргагүй гэжэ тоолоһон байна.

Род-Айленд штадай колледжнүүдэй нэгэндэ үсэгэлдэр үгэ хэлэхэдээ, тэрэ иигэжэ мэдүүлээ. «Вьетнамда Холбоото Штадуудай национальна ашa туһада хамаатай юуншье байхагүй».

Зүүн-Урда Азидахи арсалдаа туралдаае хэлсээ хэжэ гуримшуулбал эгээн лэ таарамжатай гэжэ Шлезингер һанамжалан хэлээ.

Урда Вьетнамай патриодуудай амжалтатай ябуулганууд

ХАНОЙ, февралиин 7. (ТАСС). Тху Зау Мот гэжэ провинциин түбһөө зүүн урагшаа табан километртэ оршодог Фулой гэжэ һууриндахи американ ябаган сэрэгэй дивизиин самолёдуудай ниидэдэг полине болон склацые партизанууд миномёдуудаар зоримгой шангаар буудахадань, Американ 52 вертолёт усадхагдаа, 300 гаран американ солдат болон офицернууд алуулаа, шархатаа, гурбан бронетранспортёр, гурбан артиллериин буу үгы хэгдэбэ. Энээн тухай «Освобождение» агентствын мэдээсэлдэ үндэһэлэн, Вьетнамай информационно агентство дамжуулна.

Эрхард Париж ерэбэ

ПАРИЖ, февралиин 7. (ТАСС). Президент де Голльтой, Францин правительствын бусад гэшүүдтэй хоёр үдэрэй хэлсээ хэхын тулада ФРГ-гэй канцлер Л. Эрхард Францин ниислэл ерэбэ.

ХИЛЫН ГАДНАҺАА

Эрхардын „бэрхэтэй аяншалга"

БОНН, февралиин 7. (ТАСС). Франциин президент де Голльтой хэлсээ хэхын тулада ФРГ-гэй канцлер Эрхард Париж орохоёо үсэгэлдэр үдэшэ мордоо. Хэлсээн хоёр үдэрэй турша соо болохоор хараалагдана. «НАТО-гой шатаар ядерна зэбсэгтэ ФРГ-гэй хамааралсалгын» асуудал зүбшэн хэлсэгдэхэ гэжэ хэлсээнэй программаар хараалагданхай. Энэ хадаа бундесверые атомна зэбсэгтэй болгохые Бонной эрмэлзэдэг байһые харуулна. Мүн «Юрэнхы дэлгүүр» доторхи байдал, хамагай түрүүндэ Европын экономическа нэгэдэлэй гүрэнүүдэй хоорондохи зүрилдөөн, «Европын политическэ нэгэдэл» байгуулха түсэбүүд, Европын социалис оронуудтай байгуулагдаха харилсаан. Германиин асуудал, Вьетнамдахи байдал мүн лэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

Де Голль Эрхард хоёрой болохоёо байгаа уулзалга Баруун Германиин бундестагай һунгалтын, Францидахи президентын һунгалтын болоһонһоо хойшохи түрүүшын уулзалга болоно.

Уласхоорондын хэдэ хэдэн асуудалнуудаар Бонн Париж хоёрой хоорондо горитойхон арсалдаанай гаража байһан оршон байдалда де Голль Эрхард хоёр хэлсээ хэхэнь.

Фервурд Смидтэ туһална

ЛУСАКА, февралиин 7. (ТАСС). Урда Африкын Фервурдын засаг түрэ Урда Родезиин бензин хэрэглэлгын табанай нэгэ хубиие январь һара соо хангаһан байна. Бүхы дээрээ хахад миллион галлон горючи эльгээгдэһэн байха юм. Смидэй бүлэгтэ февральда, саашанхи һаранuудта бүри ехээр бензин үгэхэ гэжэ ЮАР-ай расистнууд һанаашалжа байнхай.

Португалиин колони болгошо Мозамбигһаа ехэ хэмжээнэй бензин Урда Родезидэ эльгээгдэнэ.

Тиимэ болохолоороо Урда Родезидэ нефтепродуктнуудые үгэлгые Англиин хориһонһоо ямаршье үрэ гараагүй.

Фототелеграфаар абтаһан Ассошиэйтед Прессэй фото-зураг. Американ далайн-сэрэгэй пехото Куанг Нгайһаа (Урда Вьетнам) урдуур доловдохи флодой корабльнуудһаа буужа ябана.

АП-гэй—ТАСС-ай телефото.

БАРУУН БЕРЛИНДЭ СОВЕТ ФИЛЬМ ХАРУУЛАГДАБА

БАРУУН БЕРЛИН, февралиин 7. (ТАСС). «Фашизм иимэл даа» гэжэ советскэ фильм үсэгэлдэр үдэшэ эндэ харуулагдаа. Искусствын академиин зал соо харалгын болоходо тэндэ хүн зэн дүүрэтэрээ сугларaa. Харагшадай олонхинь Баруун Берлинэй дээдэ һургуулинуудай студентнэр байгаа. Харалга дээрэ байлсаһан фильмын режиссёр Михаил Роммые сугларагшад халуунаар амаршалһан байна. Харалгын һүүлээр зүбшэн хэлсэлгэ боложо, һүниин тэнгэй үнгэртэр үргэлжэлөө. Зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадагшадай олон асуудалнуудта Михаил Ромм харюусаһан байна.

ГОНОЛУЛУДАХИ ЗҮБЛӨӨН

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 7. ТАСС-ай корреспондент С. Лосев иигэжэ дамжуулна:

Вьетнамдахи американ сэрэгүүдэй командалагша генерал Уэстморлендтэй президент Джонсон үсэгэлдэр Гонолулуда (Гавайска аралнууд) час үлүүтэй саг соо зүблөө хээ. Уулзалгын һүүлээр пресс-конференциин болоходо Уэстморленд үгэ хэлээ. Вьетнамай Демократическа Республикые агаарһаа таһалгаряагүйгөөр бомбодожол байха шухала гэжэ һанамжалха зуураа, Урда Вьетнамда «удаан саг соо» дай хэхын тулада Американ сэрэгүүдые тэндэ улам олон болгохын түлөө оролдолго гаргахаб гээд тэрэ мэдүүлээ.

Урда Вьетнамдахи 194 мянган партизануудта эсэргүүгээр мүнөө Американ 200 мянган хүнһөө бүридэһэн сэрэгүүд (Вьетнамай эрье шадар ябадаг 7-дохи флодой корабльнууд дээрэхи морягууд болон лётчигуудгүйгөөр), Урда Вьетнамай кадрова армиин 300 мянган солдат, Урда Вьетнамай сэрэгэй байдалда оруулагдаһан бүлэгүүдэй 260 мянган солдат тэмсэл хэжэ байдаг гэжэ Уэстморленд мэдэрһэн байна.

Мүнөө жэлдэ үшөө 220 мянган солдадые Урда Вьетнам эльгээхэ тухай шиидхэбэри Гонолулудахи зүблөөн дээрэ баталан абтаха ёһотой гээд американ хэблэл багсаан бэшэнэ.

Интервенци болон эзэрхэг түримхэй ябуулгые үргэдхэхэ энэ программые эдэ үдэрнүүдтэ Гонолулуда сугларһан Холбоото Штадуудай политическэ болон сэрэгэй дээдэ зэргэтэ хүтэлбэрилэгшэд «амгалан байдал хангаха хэмжээн» гэжэ үзэгдөөгүй ехэ убайгүй муухайгаар нэрлэһэн байха юм.

Президент Джонсон Гонолулугай аэропорт дээрэ Сайгоной туһамаршалай засаг түрые толгойлогшодтой—Урда Вьетнамай «премьер» Ки болон «гүрэнии толгойлогшо» Нгуен Ван Тхиеу гэгшэдтэй уулзахадаа иигэжэ мэдүүлээ. «Илангаяа эб найрамдалай ашa туһын хэрэгүүд тухай хэлсээ хэхын тулада бидэнэр эндэ ерээбди».

Урда Вьетнамай газар дээрэ Американ агаарай сэрэгэй хүсэнүүдэй томо бомбонуудай һүни үдэргүй, захаһаань заха гаратар хаягдажа байһан үедэ эдэ үгэнүүд хэлэгдэһэн байна бшуу.

«Коммунис эзэрхэг түримхэй ябуулга» тухай мэдээжэ үгэнүүдые хэрэглэхэ зуураа, Вьетнамдахи дайнда «илалта» туйлахые Холбоото Штадуудай президент уряалаа.

США Урда Корейе зэбсэглэнэ

ПХЕНЬЯН, февралиин 7. (ТАСС). Корейдэхи эблэрэлгын талаар сэрэгэй комиссиин корей-хитадай талые толгойлогшо генерал-майор Пак Чун Гук гэгшын бэшэг мүнөөдэр толилогдоо. Корейдэхи эблэрэлгын хойноһоо ажаглан хинаха талаар бэеэ абанги оронуудай комиссида энэ бэшэг февралиин 3-да эльгээгдэһэн байгаа. Урда Корейдэ сэрэгэй бэлэдхэлэй шангадхагдажа, Урда Корейдэ шэнэ шэнэ түхэлэй танкнууд, самолёдууд, ехэ буунууд болон сэрэгэй бусад хэрэгсэлнүүдые Холбоото Штадуудай эльгээжэ байһан баримтанууд бэшэг соо дурсагданхай. Корейдэхи эблэрэлгын талаар сэрэгэй комиссиин һүүлшын заседаниин болоходо, корей-хитадай тала американ талада эрид шууд буруушаалга хэһэн байгаа гээд бэшэг соо онсолон тэмдэглэгдэнэ. Дээрэ дурсагдаһан баримтануудта Корейдэхи эблэрэлгын хойноһоо ажаглан хинаха бэеэ абанги оронуудай комисси горитой анхарал хандуулха бэзэ гэжэ найдажа байһанаа генерал майор Пак Чун Гук элирхэйлэн мэдүүлээ.

ТАЯГ

ШОГ

Суг хүдэлдэг Жаргал нүхэртээ хамта Москва командировкодо ошоод байгаабди. Ажал хэрэгээ бүтээжэ, бусаха тээшээ боложо байтарнай, нэгэ урагшагүй юумэн болобо. Тодхор дайрахадаа нүгөөдэмни үглөөгүүр гостиницаһаа гаража ябатараа, хүлөө тулгыдашаба.

Ниислэл хотынгоо нэгэ ехэ үйлсэдэ байһан аптекэ ошожо, нүхэртөө таяг абабаб. Һиилэжэ гоёоһон, хүри улаан ялагархан таяг даа. Тэрэ таягаа абаад, гостиницадаа бусаха гэжэ метродо оробоб. Таягаа һугадаа хабшуулаад ябаха гэхэдэ, хойно урдамни ябаһан хүнүүдтэ һаалта болохо хэбэртэй. Тиимэһээ таягаа тулаһандал адляар, баруун гартаа баряад, метрогой поездын үүдээр олон зон соогуур ороод лэ орхибоб. Орон сасуумни жараад наһанай нэгэ хүгшэн хорёод наһанай хүбүүн хоёр һууриһаа түргэхэн бодоод: «Наашаа һуугты, энд һуугты!» гэлдэн, намайе урижа байба. Тэдэмни намай доколон гү, али хүлгүй хүн гэжэ һанаа гэжэ ша ха. Би юуншье гэжэ хэлэхэ үгөө оложо ядаад, залуу хүбүүнэйнь һуурида абяагүйхэн һуугаад орхибоб.

Уданшьегүй бууха газарни дүтэлбэ. «Зай, иигээд ядаг бэлэй?! Метродо ябаһан зон намайе хүл муутай гэжэ һанаба... Таягаа тулангүй гараа һаамни, тэдэ юун гэжэ бодохоб!» гэхэ мэтээр һанаагаа зобоноб.

Аягүй байдалда орохогүйн тула таягаа тулаад лэ ябаха юм байна гэжэ бодобоб. Дадаагүй һэн хадаа, доколон хүн шэнгеэр таяг тулаад ябаханиинь тиимэшье амар бэшэ байба. Хэдыдэнь таягаа тулахаб, хэдыдэнь али хүлөө үргэхэб... Юрэдөө мэгдэжэ абаа һэм.

Ц. БАДМЫН.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: КПСС-эй областной XXV партийна конференциин хүдэлмэри тухай материал. 1965 ондо РСФСР-эй арадай ажахын хүгжэһэн тухай ЦСУ-гэй мэдээсэл. ТАСС-ай материалнууд. «Совет арадай түүхэтэ габьяа» гэһэн гаршаг доро хари гүрэнүүдһээ ерэһэн амаршалганууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: В. Виноградовай «Кабанскын таряашадай зэргэ» гэһэн корреспонденци. «Партийна организацинуудһаа ерэһэн бэшэгүүд» гэһэн рубрика доро В. Аносовой материал. А. Литвинагай «Намһаал саахануур, наранһаа наахануур» гээд ябагшад» гэһэн материал.

Гурбадахи хуудаһанда: хилын саанаһаа мэдээсэл. АПН-эй материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: нютаг нютагай һонин. Спорт. Соносхолнууд.

Сагай уларил

Улаан-Үдын авиаметстанцын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэй байха. Хойто аймагуудта саһан орохо. Баруун хойноһоо шангашагаар һалхилха. Һүнии Улаан-Үдэдэ 15—17, үдэртөө 14—16 градус хүйтэн байха.

Февралиин 10—11-нэй үдэрнүүдтэ республика дотор бага зэргэ үүлэтэй байха. Хойто болон Захааминай аймагуудта һүниин 32—37, бэшэ нютагуудта 27—32, үдэртөө 18—23 градус хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ.

Редактор **Ц. О. ОЧИРОВ.**

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—27-37, отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышленный—48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни—40-49, идеологический—24-74, советского строительства и быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-30, информации—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н03422. Зак. № 143.

Шархатажа ухэһэн ухибүүгээ эсэгэнь гар дээрээ үргөөд байна. Энэ зурагые Урда Вьетнамда, Ань Тхи районда Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондент буулгажа абаһан байгаа. США-гай зэрэгэй түримхэй ябуулга вьетнам арадта үзэгдөөгүй ехэ гасалан зоболон тохёолдуулна. Харин интервентнүүдэй бомбонуудай унажа тэһэрхэдэ, амгалан хото, тосхонууд шатана, эхэнэрнүүд, үбгэд, үхибүүд алуулна.

АП-гэй—ТАСС-ай телефото.